TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 120. — 1922. Tiistaina, lokak. 17 p. — Tuesday, Oct. 17. VI Vuosikerta--Vol. VI

8-16-23 Laine David Box 40

Trotsky ylistää punaista laivastoa ja armeijaa

Sanoo olevansa sangen tyydytetty ensimäisistä manoovereista. Punainen armeija pidettävä 800,000 suuruisena.

Moskova. — «Punainen armeija ja laivasto on suorittanut loppuun ensimäiset manooverinsa ja olen sangen tyydytetty sen johdosta», lausui neuvostohallituksen sotaministeri Leon Trotsky tekstiilityöläisten unionin vuosikonventionille pitämässään puheessaan, jonka hän piti palattuaan juuri matkalta etelästä.

«Liittolaiset kieltäytyivät Genoassa keskustelemasta meidän aseistariisumisohjelmaesityksestämme. Tästä me vedimme sen johtopäätöksen, että meidän armeijamme on pidettävä 800,000 suuruisena.

Nuorukaiset rientävät innostuneina armeijaan.

«Meidän punainen armeijamme on nykyisin kokoonpanoltaan kokonaan nuoria miehiä. Ukrainassa ja Krimillä minä tarkastin mitenkä 1901 vuoden ikäluokka vastasi asekutsuun, joka pantiin uuden sotapalveluslain perusteella, ja minä olen iloinen voidessani sanoa, että minä olin suuresti innostunut, nähdessäni sen suuren inostuksen millä nämä nuorukaiset riensivät maansa asevelvollisuuskutsuun.

Punaisen laivaston manooverit.

«Minä seurasin Mustan meren laivaston manoovereja suurella mielenkiinnolla. Ne olivat ihmeteltävät, katsoen siihen että punainen laivasto oli vielä vähän aikaa sitten halvaannuksissa.

«Sen johdosta, että ulkomaiset sotalaivat uhkasivat Kronstadtia, pommittivat Odessaa ja lähettelivät meille ultimaatumejaan, me tulimme johtopäätökseen, että me tarvitsemme välttämättä laivaston puolustaaksemme rannikoitamme.

Europan sanomalehdistö ihmettelee.

«Euroopalainen sanomalehdistö on ihmeissään sen johdosta, että meidän laivastomme on uudestaan järjestetty niin lyhyessä ajassa. Tirkistäen meihin syyttävästi, he sanovat että punainen laivasto on alkanut liikehtiä ja vakuuttavat että me olemme militaristeja. Joo me olemme syypäitä; meidän laivastomme on liikkeellä. Mutta miksi ei se saisi olla? Sen takiahan sen on rakennettukin.

Punainen armeija ja laivasto vankin rauhan tuki.

«Genoassa liittolaiset kieltäytyivät keskustelemasta meidän aseistariisumisohjelmastamme. Nyt minä haluan sanoa, että punainen armeija ja laivasto ovat voimakkaimpia argumentteja kun tulee puhe rauhasta ja lähestymisestä muiden maiden hallituksia.

«Me olemme tehneet yrityksen ja onnistuneet. Minä olen sangen tyytyväinen meidän sotilaalliseen ohjelmaamme.»

Kaivosministeri nimittänyt teräskomitean

Fort William. — Ontrion kaivosministeri Harry Mills oli täällä torstaina ja ilmoitti nimittäneensä komitean tutkimaan Ontarion terä- ja rautakaivosteollisuuden kehitysmahdollisuuksia. Mills on nimittänyt komiteaan seuraavat henkilöt:

Professorit H. A. Guess ja Haultain Toronton yliopistosta; Mr. Morrow, Hamilton Steel Co:n yleinen liikkeenhoitaja; George Cowie, Soo Steel Works yleinen liikkeenhoitaja; Lloyd Harris Brantfordista ja M. Hall Montrealista, edellämainittu edustaen kauppaetuja ja jälkimäinen kuletus liikennettä. Tämän komitean on raporteerattava hallitukselle lainlaatijakunnan seuraavaa istuntoa varten, aikaisin ensi vuoden alussa.

Samalla kertaa Moose Mountain kaivoksen mineraalista otetaan 43,000 tonnin kokeilu Hamiltonin terästehtaassa.

Saksan proletaarit vetoavat asetakkisiin tovereihinsa

Berlini 26-9. — Vastavalittu Saksan työmaaneuvostojen yleisvaliokunta on kääntynyt armeijan ja järjestysjoukkojen palveluksessa olevain asetakkisten proletaarien puoleen julistuksella, jossa lausutaan m.m.:

Raskas kohtalo lepää kotimaan yllä. Raskas, verinen sota on iskenyt Saksaan syviä, vaikeita haavoja. Miljoonia kuolleita, miljoonia invaliideja ja sairaita, miljoonia leskiä ja orpoja. Työtätekevä väestö ei kärsi ainoastaan Saksassa vaan myös Belgiassa, Ranskassa, Englanniss ja Venäjällä, Aaiassa kärsivät intialaiset, Afrikassa neekerit, kautta maailman vallitsee puute ja kurjuus.

Miksi? Siksi, että kourallinen uporikkaita Saksassa ja Englannissa riitaantuivat jahdatessaan rahaa ja riistovoittoa venäläisten, ranskalaisten ja englantilaisten raharuhtinaiden kanssa ja sen vuoksi kiihoittivat kansoja toisiaan vastaan konekivääreirn, tankein, miinanheittäjin ja kaasupilvin.

Ententekapitalistit voittivat Saksan ja verinen temmellys päättyi Versailles'n rosvorauhaan. Nuo, jotka sodan kestäessä elivät ilossa ja ihanuudessa, samaan aikaan kun me viruimme juoksuhautain loassa taikka helvetillisessä tulessa, elävät nytkin ilossa ja ihanuudessa.

Sksalaiset kapitalistit, suurteollisuudenharjoittajat, pankinjohtajat ja suurmaanviljelijät ovat pakotetut luovuttamaan osan meistä puristamistaan tuloista viholliskapitalisteille. Mutta saksalaiset kapitalistit tahtovat ja maksavat yhtä vähän itse kuin mitä he vuodattivat verta sodassa. He koettavat vierittää kaikki rasitukset työtätekevän kansan ennestäänkin kylliksi kuormitetuille harteille. Virkailijain, työläisten ja palkannauttijain, maaseudun päivätyöläisten ja pikkuporvarien on maksettava sotavelat. Mutta rikkaat ihmiset, jotka sytyttivät sodan ja jotka voiton sattuessa olisivat saalistaneet kaikki edut siitä, kapitalistit, he mielivät pitää rikkautensa koskemattomina, mielivät kiskoa, verottaa, hummata ja mässätä. Köyhän työtätekevän kansan pitäisi maksaa, nähdä nälkää, kärsiä.

Onnistuakseen tässä ovat he nopeasti unohtaneet äskeiset vihollisuudet. Saksalaiset kapitalistit ja heidän välikappaleensa, tantumukselliset ja monarkistiset upseerit ovat nopeasti sopineet ranskalaisten ja englantilaisten «veriviholistensa» kanssa, ja auttavat nyt ranskalaisia ja englntilaisia kapitalisteja vetämään nahkamme yli korvain.

Saksan kapitalistit pelkäävät ,että kansa puolustautuisi saksalais-ranskalais-englantilaisten kpitalistien rosvosuunnitelmia vastaan, ja siksi ovat he hallituksensa kautta tiedustelleet ententeltä, antaisiko se aseellista apua työtätekeväin joukkojen orjuuttamiseksi. Ja entente on selittänyt olevansa valmis tähän. Sillä englantilaisten ja ranskalaisten etujen mukaista on tukahuttaa saksalaisten työläisten levottomuudet ja kapina. Saksan työväestön voitto näet tekisi ranskalaiset ja englantilaisetkin työläiset kapinallisiksi, näitä kun kotoiset vallassaolijat riistävät ja rusikoivat aivan samalla tapaa.

Jäävääsmättömästi pitäisi Saksan työtätekevä kansa pakotettaman kantamaan kaikki sodan kustannukset. Stinnes on valmis vetoamaan ranskalaisiin maanvihollisiin Ruhrin alueella, jotta nämä tukahuttaisivat kaivostyöläisten nousuyritykset. Kaikki protesti- ja puolustusliikkeet pitäisi tukahutettaman jo alkuunsa, asevoimalla, ja tämä tehtävä on jätetty asetakkisille tovereille. Nämä asetetaan nälkäisten ja kuohuksissa olevain joukkojen ja kapitalistien kassakirstujen väliin, jotta työtätekevän kansan nylkijät voisi rauhassa nauttia rosvoudestaan.

Julistuksessa osoitetaan sitten, kuinka asetakkisten toverien pitäisi murhavälineillä puolustaa ulkomaisten kiskurien ja nylkyrien etuja omia kansalaisiaan vastaan, koska Stinnes on sopinut ranskalaisten ja Krupp englantilaisten kanssa.

Mutta työläiset ovat liittyneet yhteen taistellakseen nälkää ja rosvousta vastaan. Työtätekevät kansanjoukot ovat huomanneet, ettei heillä ole mitään pelastusta, ellei vät ota asiaansa omiin käsiinsä. Siksi on myös asetakkisten toverien yhdyttävä yhteiseen taisteluun riistoa ja orjuutusta vastaan. He ovat kansan lapsia, eivätkä kuulu siihen luokkaan, jotka ovat myyneet maansen rikkaudet ja työväenluokan vaivaisista hopeakillingeistä «perivihollisille.» Sen vuoksi: «Vetäkää yhtä köyttä työläisten kanssa. Liittoutukaa meidän kanssamme. Tulkaa kokouksiimme, lähettäkää valtuutetut edustajat neuvottelutilaisuuksiimme. Lukekaa työväenlehtiä!» huomautetaan julistuksessa.

Drury kehottaa avustamaan hätäkärsiviä

Federaalihallitus lahjoittanut $100,000, samoin Ontarion hallitus.

Pääministeri Drury on julaissut vetoomuksen kaikille Ontarion maakunnan asukkaille, painostaen voimakkaasti kuinka välttämätöntä on avustaa Pohjois-Ontarion tulipalossa vahinkoa kärsineitä. Vetoomuksessa kiittää pääministeri niitä yksityisiä ja yhdistyksiä, jotka jo ovat rientäneet avustamaan, kehoittaen heitä edelleenkin auttamaan runsaskätisesti, jotta kodittomiksi joutuneitten kärsimyksiä voitaisiin lieventää. Pääministeri sanoo tulen aiheuttaneen 10,000 kodittomaksi jäämisen, joilta tuli hävitti kaiken mitä heillä oli. Nämä ihmiset on varattavat talvea vastaan elintarpeilla, vaatteilla ja asunnoilla.

Sitten ilmoittaa pääministeri Ontarion hallituksen lahjoittaneen hädänalaisten avustamiseksi $100,000, samoin sanoo hän Canadan pääministeri Kingin valtuuttaneen hänet ilmoittamaan, että federaalihallitus tulee myös lahjoittamaan $100,000.

Workers puolue vaalitaistelussa

Toveri Maguire työväen ehdokkaana Ontarion parlamenttiin.

Viime torstaina avattiin Toronton kaakkoisen piirin täytevaalitaistelu. Tästä piiristä pyrkii parlamentiin neljä ehdokasta, konservatiivien ehdokkaana ollen eversti John A. Currie, liberaalien listalla on kaksi ehdokasta, jotka kumpikin väittävät saaneensa virallisen nimityksen, nimittäin Claude Pearce ja John Callahan, työväen ehdokkaana on Workers puolueen puoluehallinnon jäsen Trevor Maguire, joka viime Vapunpäivänä vangittiin syytettynä «kapinallisuudesta» ja jonka juttu on yieläkin kesken. Toiset työväenpuolueet eivät ole nimittäneet ehdokasta, joten toveri Maguire on ainoa työväen ehdokas.

Saivat estetuomion Yhdysvaltain kieltolakia vastaan

New York. — Federaali tuomari Learned Hand antoi torstaina väliaikaisen estetuomion International Mercantile Marine Corporationille, estäen H. C. Stuatin, virkaatekevän Yhdysvaltain satamatullinkantajan, Ralph A. Dayn, Yhdysvaltain New Yorkissa olevan kieltolaki-agentin ja John G. Applebyn, kieltolakivirkailijan panemasta toimeen Yhdysvaltain yliprokuraattori Daughertyn määräystä väkijuomain takavarikoinnin suhteen. Estetuomio on annettu erikoisesti sanotun korporationin höyrylaivojen Finlandin ja St. Paulin suojelemiseksi.

Tämä väliaikainen kielto on voimassa t.k. 17 päivään asti, jolloin asia perinpohjaisemmin käsitellään.

Quebecin hallituskin avustaa tulipalosta kärsineitä

Quebec. — Quebecin hallitus on päättänyt avustaa Temiskaming piirissä tulipalosta kärsineitä $25,000 ja antamalla suuret määrät rakennustarpeita asuntojen uudestaan rakentamista varten. Lahjoitus tehdään heti.

Englannin parlamenttivaalit joulukuussa

Lloyd George uhkaa taistella vastustajiaan vastaan.

Lontoo. — Yleiset parlamenttivaalit tullan hyvin todennäköisesti toimittamaan jouluk. 18 p., tuo aika ollen melkein käytännöllisistä syistä määrätty, koska Irlannin kanssa tehty sopimus ja perustuslaki on vahvistettava niihin aikoihin.

Nykyisen suunnitelman mukaan tullaan vaalitaistelu käymään samansuuntaisissa merkeissä kuin vuoden 1895 vaalit. Hallitus tulee nimittäin antamaan todennäköisesti kaksi manifestia, toisen antaa Lloyd George kokoomusliberaaleille ja toisen Austen Chamberlain kokoomuskonservatiiveille. Molemmissa manifestoissa vedotaan Europan rauhan säilyttämiseen — ei kuitenkaan rauhaan millä hinnalla tahansa — Irlannin asiain järjestelyyn — mutta ei tasaisella muodostamiseen — ja työn ja pääoman sopusointuun, perusteilla että työttömille hankitaan työtä, panraan toimeen terveysvakuutus ja lisätty vanhuuden vakuutus.

Kulmikas johtajakysymys tullaan jättämään mahdollisesti riippuvaksi vaalien tuloksista, ymmärryksellä että jos konservatiivit saavat enemmistön, tulee johtaja valittavaksi konservatiiveista, joka myös tulee pääministeriksi.

Konservatiivit myöntävät, että heidän nykyinen edustajamääränsä, mikä on 371 edustajaa, tulee huomattavasti vähentymään. Työväenpuolue ennustaa saavansa 150 edustaja, siis kaksinkertaisesti nykyisen määrän. Asiantuntijat eivät usko konservatiiveillä olevan mahdollisuutta muodostaa hallitusta ilman liberaalien kannatusta.

Lloyd George ei eroa suosiolla.

Lloyd George ilmoittaa ettei hän tule tottelemaan vastustajainsa eroamisvaatimusta, vaan tulee taistelemaan politiikkansa puolesta. Hän tulee puolustaman hallituksen menettelyä Läheisen Idän politiikassa kuin myöskin Irlannin kysymyksen ratkaisukeinoissa ja yleensä kaikissa tärkeimmissä suurissa kysymyksissä, joista hänen vastustajansa häntä kritiseeraavat.

Konservatiivipuolueen johtaja Austen Chamberlain Ll. Georgen ministeritoveri niinikään perjantaina Birminghamissa pitämässään puheessaan puolusti voimakkaasti kokoomushallitusta ja vakuutti tulevansa seuraavissa vaaleissa kannattamaan kokoomussta edelleenkin jatkettavaksi.

Mr. Chamberlain sanoi, että jos työväki saa enemmistön seuraavaan parlamenttiin, tulee silloin hallitsemaan suora toiminta, joka määritellään parlamentin ulkopuolella olevissa työväen ryhmäkokouksissa. Näin ollen hän sanoi olevan välttämätöntä useampien porvaripuolueitten kokoomuksen.

Kansallisrautateitten tarkastus

Ottawa. — Canadan hallituksen rautateitten uusi johtokunta lähtee sunnuntai aamuna Montrealista yleiselle kansallisten rautateitten tarkastusmatkalle. Johtokunta matkustaa ensin Winnipegiin ja sieltä edelleen lännelle. Hallituksen rautatie- ja laivalinjat käsittävät nyt yhteensä 22,000 mailia, tämän lisäksi miljoonien dollarien arvosta hotelleita ja muita yleisiä rakennnuksia. Kaikki hallituksen rautatielaitokset ovat yhden saman johtokunnan kontrollin alaisena.

Mooney-juttu aiheutti häviön kuvernöörille

San Francisco. — Pääasiallisena syynä kuvernööri Stephensin vaalitappioon Californian nimitysvaaleissa, oli hänen suhtautumisensa Mooneyn ja Billingsin juttuihin. Ennen vaaleja Californian unioille lähetetyt ja nyt palautetut kyselykaavakkeet osoittivat, että Californian unionistien musertava enemmistö vastusti Stephensiä sentähden, että ei ollut vapauttanut vankilasta Mooney'a ja Billingsiä.

— Tov.

Noskelaispuolueen paisuminen Saksassa

Kommunistien noustava tätä porvarisvallan vahvistumista vastaan.

Berlini 28-9. — Juuri antamassaan julistuksessa osoittaa Saksan kommunistipuolue, että sosialidemokraattisten puolueiden yhtyminen hetkellä, jolloin Saksan porvaristo on ententen porvariston kanssa tehnyt sopimuksen Saksan proletariaatin rosvoamiseksi, jolloin suunnaton kallistumiskatastrooffi on jontanut työtätekevät kansanjoukot epätoivon partaalle, ja jolloin hallitus, organisoidessaan ententen saneleman verorosvouksen, vaarantaa 8-tuntisen työajan, lakko-oikeuden, nämä molemmat työväen perusoidet, pitäisi tämän yhtymisen sosialidemokraattisten johtajien väitteiden mukaan merkitä työväenluokan puolustusvoiman kasvua. Todellisuudessa on sosialidemokratinen puolue kuitenkin kapitalistisen hyvitys politiikan, Stinneksen kanssa harjoitettavan kokoomuspolitiikan, linnarauhan ja luokkain välisen sovituksen puolue, kuten se oli imperialistisen sotapolitiikan puolue elokuussa 1914, **ja riippumattomat ovat ehdoitta poliittisesti ja elimellisesti alistuneet sosialidemokratisen puolueen määräysvaltaan.** Yksinpä riippumattomain vasemman siiven harvat johtajat ovat inholla kääntyneet tällaista petosta vastaan. Yhtyminen ei siis merkitse mitään työväenluokan mahdin kasvua vaan kokoomuspolitiikan lujittumista ja siis porvariston voittoa. Osa työväestöstä, joka vallankumouksen jälkeen riippumattoman puolueen riveissä taisteli kylki kyljessä kommunistien kanssa ja vuodatti vertaan otellessaan Nosken valkokaartien kanssa, uskoo vieläkin, että sosialidemokratisen puolueen sisäpuolella voidaan ajaa luokkataistelun politiikkaa. Tällainen usko on mielettömyyttä, riippumattomat kun eivät yhtyessään voineet ajaa läpi edes sitä, että Nosket ja muut työväenluokan pyövelit eroitettaisiin sosialidemokratisesta puolueesta. Ja yksinpä se pieni vallankumouksellisten riippumattomain ryhmä, jota Ledebour johtaa, on yhä kärjistyvässä taistelussa porvariston ja proletariaatin välillä, joutuva pian näkemään, että on vain yksi ratkaisu: **kommunismin puolesta ja reformismia vastaan.**

Tällaisena hetkenä on kommunistipuolueen velvollisuutena uudelleen toistaa, ettei sillä ole mitään koko proletariaatin eduista poikkeavia sivuharrastuksia. Meidän tehtävänämme on vastata Nurnbergissä aikaansaadun porvariston vallan lujittumiseen työtätekeväin joukkojen tehostetulla aktiivisuudella. Taistelua nälkää, 8-tunnin työajan huonontamista, Stinnessopimusta, kokokoomuspolitiikkaa ja ententen alaisuutta sekä monarkistista taantumusta vastaan on entisestään kärjistytettävä. Paraikaa ovat joukot kaikkialla itsestään alkaneet taistelun luomalla kontrollivaliokuntia, kutsumalla työmaaneuvostojen täysistunnon ja valmistelemalla yleisvaltakunnallista neuvostokongressia. Ammattiyhdistysjohtajien petokseen ja luopumukseen vastaa proletariaatti itseavulla.»

Julistuksessa kehoitetaan sitten kommunisteja valaisemaan vallankumouksellisille riippumattomille, että heille käy mahdottomaksi sosialidemokratisen puolueen vallankumouksellistuttaminen sisältäpäin, ja osoittamaan joukoille, kuinka ne voivat käytännöllisesti alkaa kontrollivaliokuntiensa kautta taistelun nälkää, kallistumista ja kiskontaa vastaan, sekä huolehtimaan siitä, että kommunistiset sanomalehdet ja kommunistinen valistus tunkeutuu jokaiseen työläiskotiin. «Yhdistyneen sosialidemokratisen puolueen sisäpuolella tapahtuvat proletariaatin yhtymiskorulauseen vastapainoksi värvätkää taistelevan proletariaatin vallankumouksellisen yhteisrintaman hyväksi. Proletariaatin yhteisrintamaa ei luoda kokoomuspolitiikan pohjalla toimivain johtajain organisatoorisilla yhteensulatusmanöövereillä vaan elävän taistelun tulessa yhteistä vihollista vastaan, kapitaalia, porvaristoa ja sen apurinapureja vastaan yhdistyneessä sosialidemokratisessa puolueessa. Reformististen johtajain Nurnbergissä suorittamaa yhtymistä vastaan Stinneksen raipan alla on asetettava taistelevan proletariaatin yhteisrintama vallankumouksellisen luokkataistelun lippujen alla. Kokoomushallitusta vastaan työväenhallitus. Taistelun Saksan proletaarisesta hallituksesta on elähytettävä koko rintamaa. Puoluetoverit! Työhön! Kootkaa joukkoja taisteluun. Kohottakaa heille kommunistisen puolueen lippu perikadosta ja raakalaisuudesta pelastavana johtajana. Kommunistipuolue on taistelevan proletariaatin puolue, luokkataistelun ja vallankumouksen puolue. Tie on selvä: täällä reformismi — tuolla kommunismi. Pois kokoomuspolitiikka, pois luokkainvälisen yhteistoiminnan politiikka! Eläköön Saksan proletariaatin luokkataistelu!» lausutaan julistuksessa.

Konepajatyöläisten palkkakysmyksestä yleisäänestys

Montreal. — Kysymys Canadan rautateitten tarjoomien alennettujen palkkojen hväksymisestä tai hylyäämisestä tullaan alistamaan konepajatyöläisten union jäsenten yleisäänestykselle. Äänestyslliput on lähetetty täältä jäsenistölle viime torstaina, määrättynä takaisin palautettaviksi marrask. 1 p.

Kuten muistetan, päättivät konepajatyöläiset viime heinäk. 16 p. päättyneessä yleisäänestyksessä tehdä lakon 12—20 prosentin palkanalennusta vastaan. Sen jälkeen sovintolautakunta käsitteli asiaa ja sen enemmistö suositti alennusta. Viimeksi neuvottelivat unioitten ja rautateitten edust. keskenään viime viikolla, mutta eivät saaneet minkäänlansta yhteisymmärrystä aikaan. Täten on union virkailijat päättäneet alistaa kysymyksen uuden kerran jäsenistön yleisäänestyksellä ratkaistavaksi. Uskaltavatko union virkailijat vieläkään julistaa lakkoa, vaikka jäsenistö uuden kerran niin päättäisi, on epäiltävää.

Tämä palkkariita koskee noin 45,000 rautatiekonepajatyöläistä.

Vaativat siirtolaisministerin viran perustamista

Ottawa. — Laiva- ja rautatieyhtiöitten lähetystö, käydessään sisäasiain ministeri Stewartin puheilla perjantaina, vaati erikoisen siirtolais- ja asutusministerin viran perustamista, laajempaa julkisuuspropagandaa siirtolaisten värväämiseksi Canadaan, ja että Canadan hallitus hyväksyisi Englannin hallituksen tarjouksen, kuten se ilmenee Valtakunnan Asutuslaissa 1922 jossa vedotaan yhteistyöhön asukkaitten siirtämisestä Britannian saa rilta brittiläisiin alusmaihin.

Sisäministeri Stewart vastasi lähetystölle, että hallitus tulee huolellisesti tutkimaan kaikki tehdyt esitykset aivan lähitulevaisuudessa jonka jälkeen se antaa lausuntonsa ja ryhtyy tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Lähetystön puolesta eversti J. S Dennis painosti siirtolaisuuden lisäämistä, perustellen esitystään sensustilastoilla, kansallisveloilla rautateitten mailimäärällä ja asuttomain maitten paljoudella.

Englannin työväki yhtyy vaatimaan Ll. Georgen eroa

Lontoo. — Työväki yhtyi keskiviikkona vastustuspuoleitten laajalle levinneeseen Lloyd Georgen oppositioniliikkeeseen. Työväenpuolueen ja Ammattiunioitten Kongressin toimeenpanevien komiteoitten yhteisessä kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, missä hallitusta vaaditaan heti eroomaan ja panemaan toimeen uudet parlamenttivaalit.

Ranskalais-englantilaiset ristiriidat

Pariisi. — Ranska ja Britannia, jotka juuri tasoittelivat erimielisyyksiään Läheisen Idän kysymyksessä, ovat jälleen riitaantuneet.

Ranskan hallitus nimittäin on evästänyt edustajansa Louis Barthoun reparationikomiteassa vastustamaan Englannin edustajan Sir John Bradburyn esitystä, että Saksalle annettaisiin viiden vuoden moratoriumi kaikesta käteismaksuista

Ranska tervehtii ystävällisesti Venäjää

Ranskakin jo huomaa että Venäjän punaisen leijonan kanssa on parasta pyrkiä hyviin termeihin.

Moskova. — Ensi kerran 5 vuoteen «Venäläis-Ranskal. Allianssi» on kuultu vastuunalaisen ranskalaisen huulilta, ja ensi kerran Ranskan hallituksen edustaja on antanut ystävällisen tervehdyksen neuvostohallitukselle.

Haastattelussa, minkä Lyonsin pormestari M. Herriot, Ranskan tasavaltalais-sosialistipuolueen johtaja on Venäj. sanomalehdistölle antanut puhuu hän suurella vakuuttavaisuudella «uudistetusta liitosta jonka hän toivoo tulevan, ei Ranskan ja Venäjän hallitusten välillä, vaan Ranskan ja Venäjän kansain välillä.»

Herriott kertoo vuokranneensa tilan Nishi Novgorodin teollisuusnäyttelystä Lyonsin teollisuustuotteille, toiselta puolen hän on kutsunut venäläisiä lähettämään edustajansa Lyonsin näyttelyyn ensi maaliskuussa. M. Herriott lausuu toivomuksen, että venäläis-ranskalainen kauppasopimus sangen pian laskee perusteen uudistetulle liitolle.

Tämä haastattelu osottaa sangen selvään, että Europan diplomatiassa on tapahtumassa Venäjään nähden suuri muutos.

Poincaren tervehdys neuvostohallitukselle.

M. Heriott vakuuttaa saaneensa sähkösanoman pääministeri Poincarelta, missä tämä hyväksyy hänen lausuntonsa, että Ranskan ja Venäjän edut Läheisessä Idässä ovat sopusointuiset, myöskin on Poincare pyytänyt Reriottia kiittämään neuvostohallitusta «Ranskan edustajan ystävällisestä vastaanotosta.»

Länsivaltain neuvottelut Neuvosto-Venäjän kanssa

Berlini 27-9. — Eilen matkusti täältä Moskovaan Venäjän, Ranskan ja Belgian edustajat. Ranskalainen valtuutettu ilmoitti, että neuvottelut Ranskan ja Venäjän välillä sujuivat normaalisesti, mutta vielä ei voitu sanoa milloin päästään lopulliseen sopimukseen. Valtuutetun lausunnosta päättäen on yhä ilmeisempää, että Ranskan politiikka on uudessa kaudessa. Sitä osoittaa sekin, että Saksan ja Ranskan välillä lienee tehty sopimus ranskalaisten joukkojen vetämisestä pois vallatuilta alueilta, niiden edelläsintä kolkkaa lukuunottamatta. Ranskan imperialismi on siis kaikesta päättäen katsonut parhaaksi turvautua rauhallisen politiikan tiehen.

Kolme lasta kuollut käärmemarjoista

Peterboro, Ont. — Täällä on kuollut 24 tunnin sisällä kolme lasta käärmemarjain syönnistä. Kuolleet lapset ovat Veon Goodwin, ijältään 5 vuoden; hänen veljensä Jack, ijältään 12 vuotias, ja näiden serkku Jimmy Pellow, ijältään 4-vuotias.

Austraalian hiilikaivokset uudelleen käyntiin

Lontoo. — Reuterin Sydneyn kirjeenvaihtaja tiedottaa, Austraalian hiilikaivostribunaalin puheenjohtajan määränneen pantavaksi etelärannikon hiilikaivokset uudelleen käyntiin ja kehoittanut kaivosmiehiä palamaan töihin.

Äskettäin tekivät hiilenkaivajat edellämainituissa kaivoksissa 24 tunnin yleislakon, protestiksi slitä, että kaivostyöläisten vissejä parannusvaatimuksia ei pantu käytäntöön, kostoksi tästä hiiliparoonit sulkivat kaivokset, rangaisten täten työläisiä sululla.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk, $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistoväsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. -- Postiosoite: Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Ranskalainen kapitalismi ja neuvostomaa

Neuvostovallalle ystävällinen «Nakanunje», joka ilmestyy Berliinissä, on haastatellut Moskovaan matkalla ollutta ranskalaista suurliikemiestä, Herriota, ja on tämä lausunut, että Venäjän syrjäyttäminen maailman markkinoilta on tuottanut ranskalaiselle ja koko maailmankapitaalille suurta vahinkoa. Useissa valtioissa vallitsee ylituotantokriisi, jota ei voida menekkimarkkinain puutteessa lievittää. Tällaisissa olosuhteissa ei Venäjän eristäminen enään saa jatkua. Vaatimukset, että Venäjän pitäisi suorittaa sodan edelliskauden velat, ovat Venäjän valtion finanssitilaan katsoen selvää mielettömyyttä. Vasta Venäjän talouden tervehtymisen jälkeen voidaan puhua velkain takaisin maksusta. Ainoa Venäjän auttamistie on sen luonnonrikkauksien käyttäminen konsessioonien kautta. Herriot toivoi, että hänen matkansa johtaa läheisten ranskalais-venäläisten suhteiden solmiamiseen. Venäjällä ja Ranskalla on juuri nyt (turkkilaisten menestys), jolloin vissit kysymykset pitävät koko Europaa vireillä, yhteisiä etuja, joiden varjoon piankin haihtuvat menneisyyden surulliset muistot. — — —

Herriotin selitys osoittaa, että ranskalainen kapitaali on päättänyt alkaa kilpailutaistelun englantilaisen kanssa myös Venäjän maaperällä, ja hänen ystävällinen puhetapansa viittaa siihen, että viimeisten vuosien kokemukset ovat opettaneet ranskalaista kapitaalia arvostamaan neuvostovaltaa.

Saksan noskelaispuolueen uudelleen puoskarointi

Saksan sosialidemokraattiselle puolueelle, olkoonpa se miten mahtava hyvänsä, on yhdistyminen riippumattomain kanssa pakottava välttämättömyys, kirjoittaa berliniläinen toverilehti. Puolue on luutunut, koska sen ohjelma ja politiikka on vastahangassa työväenluokan tarpeisiin. Sen jäsenmäärä vähenee. Se tarvitsee piristystä, millä saadaan unhoon sen vanhat synnit ja elähytetään uudelleen joukkojen haihtuneet toiveet. Mutta yhtä vähän kuin riippumattomain puolue yhdistymisensä avulla välttää ennakolta määrättyä kohtaloaan, yhtä vähän takaa yhdistyminen sosialidemokraattiselle puolueelle mahdollisuutta politiikkansa tarkistukseen, vaan on se päinvastoin omiaan vain lisäämään vastakohtaisuutta johdon ja jäsenjoukkojen tahdon välillä sekä jouduttamaan puolueen sisäistä lankeemusta.

Yhdistyminen on sosialidemokraattiselle puolueelle viimeinen keino edelleen säilyttääkseen voimansa ja luonteensa porvariston vallituksena kapinoivia työläisjoukkoja vastaan. Tämän tehtävän suorittaminen käy puolueelle yhä vaikeammaksi. Ohi on Noskenhallinnan aika, jolloin sosialidemokraattiset johtajat valkoisten kaartien johdossa tukahuttivat veriin vallankumouksellisten työläisten nousut. Reformistinen politiikka on jälleen pukeutunut toisiin, valtiomiesmuotoihin. Ei Noske vaan Ebert on tällä haavaa sen ruumiillistuma. Vielä tällä haavaa voidaan porvariston ja proletariaatin välisen entistä syvemmän kuilun yli nipin napin päästä reformistisen puolueen liitolla suurporvariston puolueen kanssa. Suuri kokoomus on koko valtakuntaan nähden päiväjärjestyksessä. Sosialidemokraattisten puolueiden yhtyminen ei estä vaan jouduttaa tätä kokoomusta, se kun toiselta puolen kohottaa yhtyneen puolueen arvoa porvariston liittolaisena, toiselta puolen taas lisää välttämättömyyttä tekoihin työväenluokan edessä, ja siten pakottaa puolueen astumaan edelleen valitsemallaan tiellä porvariston liittolaisena. Mutta juuri sen kautta, että yhtyminen ajaa sosialidemokratiaa vetämään reformistisen politiikan viimeisenkin johtopäätöksen, merkitsee se sille lopun alkua. Ellei yhdistynyt puolue täytä, mitä se joukoille lupaa, ei sillä enään ole iskettävänä mitään valtteja pöytään. Ja se ei voi pitää mitä lupaa.

Ja yhdistyneiden puolueiden jäsenet tulevat piankin huomaamaan, päästyään selville taistelun välttämättömyydestä ja käydessään sitä joko ilman johtajia taikka niitä vastaan, ettei yhdistynyt puolue ole heidän taistelunsa välikappale eikä voi koskaan siksi tullakaan. He tulevat huomaamaan, että sosialidemokraattinen puolue, hyökkäämällä taistelevain työläisjoukkojen selkään, muodostaa taistelun pääesteen, ja he tulevat yhtymään Saksan proletariaatin ainoan taisteluputuolueen, kommunistipuolueen joukkoihin ja osaltaan tekemään sen siksi työväenliikkeen voimatekijäksi, joka toteuttaa mitä sosialidemokraatit nyt lupaavat: johtaa voittoon kapitalismista.

Eivätkö rahamiehet kontrolleeraa hallitusta

Senjohdosta kun tunnettu rahamiesten äänenkannattaja, Wall Street Journal, tuonnoin väitti detroitilaisen autotehtailijan Henry Fordin olevan tämän maan rikkaimman miehen, on porvarillinen tilastotieteilijä Roger Babson myöskin tarttunut asiaan. Babson selittää Yhdysvaltain nykyisen rahastoministerin Andrew Mellonin olevan tämän maan rikkaimman miehen. Mellonilla väittää Babson, joka kai tietää mitä puhuu, silloin kun hän puhuu tämän maan kapitalistien rikkauksista, olevan enemmän kuin Rockefellerilla ja Fordilla yhteensä. Rahaministerin omaisuuden arvelee Babson kahdeksi biljoonaksi dollariksi. Mellon on ainoa, joka on menestyksellisesti taistellut öljykuninkaan saalistuspyrkimyksiä vastaan, sanoo hän.

Edelleen väittää Babson, että Mellon kontrolleeraa persoonallisesti neljä suurta pankkia, neljä henkivakuutusyhtiötä, seitsemän eri kasvatuslaitosta ja kuusikymmentäkaksi suurta liike- ja teollisuusyritystä.

On siinä omaisuutta ja sen mukana valtaa yhden miehen osalle. Ja tämä mies on hallituksen yhdessä tärkeimmässä virassa, rahastoministerinä. Ei suinkaan kukaan ole niin yksinkertainen, että väittäisi ja uskoisi että mies, jolla on enemmän kuin miljoonan dollarin tuloja vuodessa, menisi ministeriksi, josta ei maksetaan kuin $12,000 vuodessa palkkaa, ellei hänellä olisi muita etuja ja tarkoitusperiä hallitukseen menonsa kannustimena. Mutta kapitalistien tarkoituksena onkin mennessään hallitukseen ajaa sen kautta omia riistoetujaan. Useassa tapauksessa teettävät he tämän työn kätyreillään, mutta Mellon näkyy olevan tässä suhteessa poikkeus. Hän meni itse hallitukseen ollakseen varma siitä että hänen ja kapitalistitovereidensa edut tulevat hyvin valvottua.

Ja työläisissäkin on vielä niin yksinkertaisia, jotka uskovat, että hallitus, jonka jäseninä on biljoonien omistajia, edustaisi työtätekevää kansaa. — Työmies.

Kommunistien toiminta työväen unioissa

Huolimatta niistä lukuisista teeseistä ja artikkeleista, joita on kirjoitettu suhteestamme työväen unioitten toimintaan, on olemassa vielä tavattoman paljon hämminkiä tämän kysymyksen suhteen, vieläpä monissa piireissä suoranaista väärinymmärrystäkin. Niinpä kuulee usein kysymyksiä: onko oikein että vallankumoukselliset työläiset ottavat osaa työväen pohjajoukkojen jokapäiväiseen ja usein pieniä parannuksia vaativaan taisteluun. Monet vilpittömästi ajattelevat toverit nimittäin ovat sitä mieltä, että taistelu parempien palkkojen ja työsuhteitten puolesta vain vahvistaa järjestelmää, minkä orjuudessa me nykyisin kidumme. Toiset taasen ollen sitä mieltä, että osanotto virallisten ammattiunioitten jokapäiväiseen työskentelyyn pakottaa heidät yhteistoimintaan luokkatiedottomien työläisten kesken, jotka ajattelevat, että parempi palkka ja parannetut työsuhteet sisältävät kaiken mitä työläisten tulee vaatia.

Tällaisten syiden esittäminen johtuu suureksi osaksi siitä, että käsitetään aktiivinen osanotto työväen joukkojärjestöjen toimintaan mieluummin päämäränä, kuin keinona päämäärän saavuttamiseksi. Sen takia onkin tätä kysymystä käsiteltävä siltä kannalta kuin tov. Losovsky on sangen kyvykkäästi ja selvästi osoittanut, nimittäin vallankumouksellisen todellisuuden kannalta. Yksi vallankumouksellisen liikkeen ensimäisiä välttämättömyyksiä nimittäin on, valloittaa työväen pohjajoukkojen suurten järjestöjen johto. Mutta ennen kuin me voimme toivoa voivamme saada näiden järjestöjen johtoa käsiimme, meidän täytyy löytää yhteinen alue, missä työläiset kokonaisuudessaan, se on, niin luokkatietoiset kuin luokkatiedottomatkin, voivat yhtyä yhteiseen taisteluun yhteistä vihollistaan, kapitalistiluokkaa vastaan.

Ja käsittäen, että kapitalismin nykyisessä kriisissä yksin vähäpätöisemmätkin työläisten vaatimukset kohtaavat yrkän vastarinnan, meidän tulee kyetä ymmärtää, että nämä taistelut pienistä parannuksista tulevaisuudessa tulevat johtamaan yhä jyrkemmin luokkataisteluun. Ollen vastuunalaisissa ja vaarallisissa luottotoimissa näissä taisteluissa, vallankumouksellinen työläinen voi helposti voittaa vielä takapajulla tietoisuudessa olevan työläistoveriensa luottamuksen, ja, tarmokkaan järjestämis- ja valistustoiminnan avulla, johtaa heitä suurempiin ja kauemmastähtääviin taisteluihin — taisteluihin työläisten kontrollista teollisuuksien ylitse. Kun taas vuorostaan tämä taistelu työläisten kontrollista teollisuuksissa tulee kehittää taisteluksi Työläisten Tasavallan puolesta. Tämä tulee epäilemättä olemaan se tunnus, minkä ympärille työväen unioitten taistelut tulevaisuudessa keskittyvät. Ja jos kommunistit mielivät suorittaa historiallisen osuutensa, niin heidän täytyy miehittää nämä strategiset asemat nyt. Tänä päivänä on kommunisteilla ainoastaan yksi tärkeä paikka, ja se on syvällä työväen pohjakerrosten järjestöissä. Meidän täytyy olla jäsenenä niissä järjestöissä, mihin työväen pohjakerrokset tuntevat tänä päivänä mielenkiintoa. Meidän tulee olla niissä jäseninä tänä päivänä, johtajina huomenna, voidaksemme johtaa työväenluokan taistelua Työläisten Tasavallan puolesta.

— Canadan Workers puolue on ainoa työväen luokkataistelun kaikkia tehtäviä edustava työläisten joukkojärjestö Canadassa. Kehoittakaa työläistovereitanne liittymään sen jäseniksi.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Sosialipatrioottinen roikalemaisuus venäläisiä ammattiliittoja kohtaan

Yleisvenäläisen puutyöläisliiton avoin kirje Saksan puutyöläisille.

Arvoisat toverit!

Venäjän puutyöläisillä oli elävä toivomus saada tervehtää syyskuun 25 pnä alkaneessa kongressissaan Saksan puutyöläisten edustajia ja oli sen vuoksi lähettänyt kutsun Saksan puutyöläisliitolle. Se ei kutsussaan viitannut ainoastaan hyväin keskinäisten suhteiden kansainväliseen merkitykseen vaan myös siihen, että saksalaiset edustajat pitemmän aikaa oleskelemalla Venäjällä pääsisivät selville monien meitä koskevain ilmoitusten valheellisuudesta.

Vastaus oli kuitenkin kielteinen. «Tulemme vasta seuraavassa kansainvälisessä puutyöläisten kongressissa päättämään, ryhdymmekö läheisempään kosketukseen ja ystävälliseen kanssakäymiseen venäläisen puutyöläisammattiliiton kanssa, jolla on aivan toisellainen rakenne kuin ammattiyhdistyksillä, jotka lukeutuvat puutyöläisten internationaleen. Sitä paitsi on meille (noskelaisille!) teidän poliittiset suhteenne, Venäjän hallituksen pyrkimys mitä alhaisimmilla keinoilla nujertaakseen venäläiset sosialidemokraatit sellainen kaphistus, ettemme toivo vierailevamme järjestön luona, joka ottaa osaa näihin pyrkimyksiin.»

Niin kirjoitti Paeplov, saksalaisen liiton ja samalla amsterdamilaisen puutyöläisinternationalen puheenjohtaja. Herra Paeplov mielii siis ensin tutkistella. Mutta sitä varten ei hän halua tulla Venäjälle, vaan tuntee tämän «rakenteen» muutenkin. Onko se sitten todellisuudessa niin huono?

Meidän ammattiyhdistyksemme kehittyivät vallankumouksen myrskyssä ja kiihkossa. Muutamien vuosien jännittyneen työn jälkeen on meillä luja liitto, joka toimii demokraattisen sentralismin pohjalla ja ottaa kaikki johtavat voimat puutyöläisten suuresta joukosta. Nämä ovat elimellisesti kytketyt joukkoon eivätkä muodosta mitään byrokratiaa, joka paikkojaan valvoessaan, pettäisi työläisedut. Meillä on yksi puutyöläisliitto, eikä viittä kuten Saksassa. Tällainen, on herra Paeplov, meidän rakenteemme ettekä ole sanonut sanaakaan siitä miksi se on niin huono.

Mutta herra Paeplovin poliittinen lausuma on vain raivon ilmaisu, minkä kaikki maailman Paeplovit kohottavat Venäjän työläisiä vastaan. Paeplov yhtyy tässä vihassaan venäläisiin valkoisiin emigranttoihin, herroihin Miljukovin, Savinkoviin y.m.

Venäjän työläiset valitsevat yhä vieläkin johtaviin asemiin kommunisteja, joskaan ei mikään estä sosialidemokraatteja asettamasta omia ehdokkaitaan; sillä Venäjän työläiset tuntevat kylliksi sosialidemokraatit ja sosialivallankumoukselliset.

Mutta herra Paeplov jää itselleen uskolliseksi. Sodassa oli hän kaikkein ensimmäisiä patriootteja. Vuonna 1916 yllytti hän säälimättömään taisteluun kaikkia ei-sosialipatrioottisia aineksia vastaan. Hän antoi viranomaisille ilmi vallankumouksellisia työläisiä, ja jatkoi sodan jälkeen saksalais-kansallisen Winnigin kanssa tätä taisteluaan. Hän houkutteli puutyöläiset paperi yhteiskunnallistuttamissuunnitelmilla pois taistelusta ja propageerasi aikoja sitten hyljättyjä sosialismin ihanteita, toverituotantokuntien kautta, joille jokainen saksalainen on hymähtänyt jo kolmekymmentä vuotta sitten. Hän on häätänyt liitosta järjestyneitä tovereja ja hajoittaa systemaattisesti Saksan puutyöläisliittoa. Sen parempi ei ollut hänen suorittamansa osa Innsbruckin ja Leipzigin kongresseissa.

Ja nyt kolme kysymystä Saksan puutyöläisille:

Annatteko hyväksymisenne sille, että herra Paeplov teidän rahoillanne ja teidän nimissänne esiintyy Venäjän puutyöläisliittoa ja neuvostohallitusta vastaan?

Kumpaistako pidätte oikeampana ja sosialistisempana, Venäjän puutyöläisliiton vaiko herra Paeplovin sielullista rakennetta?

Kuinka kauan annatte sellaisten ihmisten kuin Paeplov, jotka hävittävät järjestön ja porvariston etujen hyväksi työskentelevät Venäjää ja venäläisiä ammattitovereanne vastaan, olla johdossanne ja siedätte heitä?

Yleisvenäläisen puutyöläisliiton puolesta:

Keskussihteeri: **Bogdanov.**

Tshekkoslovakia Itävallan valtaushankkeissa

Itävallan pulma uhkaa tulla konfliktin aiheeksi Keski-Europassa. Tosiasia minkä porvarilliset uutistoimistot täysin salaavat, on se, että Tshekko-slovakian hallitus paraikaa valmisteleiksen mobilisointia, ollen Ranskan tukena ja sen valvonnassa. Porvarilliset sanomalehdet, samoinkuin sosialidemokratisetkin, seuraavat suuremmoisella hiljaisuudella näitä hankkeita. Kommunistilehdet ovat viime aikoina järjestelmällisesti takavarikoitu ja sensuroitu joka kerta, kun ne puhuvat mobilisointivalmistuksista, jotka ovat jatkuneet syyskuun puolivälistä asti.

Kommunistipuolueen keskus on hyväksynyt päätöslauselman, minkä kommunistilehdet ovat julkaisseet mutta sensuuri suurelta osalta tyhjäksi tehnyt.

«Uusi sodan uhka paisuu horisontissa, lausutaan julistuksessa. Tshekkoslovakian politiikka ei pidä silmämääränään maan suojelemista vaaroilta. Ranskan vaikutuksen alaisena ja salaisen diplomatian avustamana toimii se päinvastoin maan etuja vastaan. On suunniteltu tshekkiläisen armeijan mobilisointia jonakin yönä. Proletariaatilla ei ole mitään harrastusta vallata Itävaltaa ja suorittaa Ranskan santarmin osaa. Tshekkiläinen proletariaatti pitää rikollisena liittoa, joka johtaa sotaan taikka hyödyttää jugoslavialaisia laajentamishankkeita, sekä edistää Itä-Galitsian lopullista joutumista Puolalle ja Bessaradian Rumanialle.

Kommunistipuolueen komitea kiinnittää työläisten huomion Pikku ententen viime aikoina pitämiin konferensseihin Marienbadissa ja Pragissa sekä Serbian monarkin kohtaukseen Masaryn kanssa Lanassa.»

Syyskuun 20 julkaisee reichenbergiläinen toverilehti niinikään sotauhkaa koskettelevan artikkelin. Se analyseeraa hallituksen kantaa ja syitä, jotka ovat johtaneet kommunistilehtien sensuurointiin. Ja jatkaa:

«Tiedämme, että on yli kahden viikon ajan valmisteltu mobilisointia.»

Tshekkoslovakia mobilisoi kahdestakin syystä. Taloudellinen kriisi kehittyy päivä päivältä yhä vakavammaksi, yhteentörmäyksiä ei voida välttää, mitkä esim. Bratislavassa ovat päättyneet verenvuotoon. Ensimäisenä syynä on «järjestyksen ylläpitäminen».

Toisena syynä on Itävallan valtaaminen joko Kansain Liiton tieten tai tietämättä. Tiedetään, että Tshekkoslovakia on Genevessä selittänyt ottavansa taatakseen kaikki Itävallan velat, mutta on luonnoilista, ettei se tällöin anna Itävallan tehdä mitä tahtoo.

Kreikan kommunistikeskusten julistus

Kreikan Sosialistisen (kommunistisen) Työväenpuolueen ja ammattijärjestön keskuskomiteat ovat antaneet Kreikan kansalle julistuksen, jonka oleellisimmat kohdat kuuluvat seuraavaan tapaan:

Meidän maamme on joutunut äärettömän vakavaan kriisiin, mikä on ennakolta odotettavissa ollutta, hirveätä seurausta viime vuosien mielettömästä politiikasta. Tämän maan todellisia etuja vastaan harjoitetun politiikan alkuunpanija oli muistossa surullinen Venizeloksen hallitus ja ovat sitä sokealla härkäpäisyydellä jatkaneet hänen poliittiset vastustajansa ja hänen valtansa perijät, kuningas Konstantinin kannattajat, jotka ovat mitä uhmaavimmalla tavalla tallanneet jalkojensa alle kansan tahdon, mikä lausuttiin selvästi ilmi vuoden 1920 marraskuun vaaleissa. Kansa kokonaisuudessaan on tällä haavaa mitä hirvittävimmän tilanteen kohtaama, niin sotilaallisesti, poliittisesti ja taloudellisesti kuin kansainvälisiin suhteisiinsa nähden, tilanteen, jonka pääuhri on työtätekevän kansan suuri enemmistö.

Kaikissa maakunnissa on huutava nälkä. Sen aave uhkaa maata kokonaisuudessaan. Tällaisen loihtimansa hirvittävän tilanteen vallitessa koettavat vallassaolijat työntää vastuun toinen toiseltaan ja tehdä viattomaksi suurporvariston, poistaakseen sitä uhkaavan vakavan vaaran ja taakseen sille maan hallinnan.

Kreikan järjestynyt työväenluokka, joka yksin on tuominnut ja vastustanut Vähän-Aasian seikkailua sekä puolueensa ja ammattijärjestönsä välityksellä lausunut totuuden, ja ennakolta viitannut nykyisiin onnettomuuksiin, on paraikaa

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 42:00 Canadan dollarist

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Rahavälitykselmme ovat Suomessa maksetut vastaanottajille numeroon 1459 asti.

Piettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.

Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT

Pilettilinke tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

sotaporvariston taholta mitä julmimman vainon alainen.

Tällaisena kansan elämälle niin kriitillisenä hetkenä on maan työväenluokalla entistä suurempi oikeus puhua ääneen ja ponnella.

Kreikan työväenluokka on päättänyt taistella kaikkia salaliittoja ja kaikkia joko venizelistien taikka konstantinilaisten järjestämiä yrityksiä vastaan kansan erehdyttämiseksi nykyisen tilanteen suhteen. Puolueensa, Kreikan Työväenpuolueen, ja ammattijärjestönsä kautta julistaa se taistelevansa ajaakseen läpi seuraavat ehdot, joita maan hallitus älköön jättäkö täyttämättä:

Maan järjestyneen työväenluokan Kreikan työläisten ja talonpoikain nimessä ja vielä aseissa olevan työtätekevän väestön nimessä julistaa työväenpuolue ja ammattijärjestö, että maa ei voi läpäistä nykyistä kriisiä ilman, ettei täytetä seuraavia vaatimuksia:

A) Yleinen aseistariisunta; välitön rauha.

B) Yleinen amnestia poliittisista ja sotilasrikoksista tuomituille.

C) Aseistariisuttujen reserviläisten, sotaleskien ja orpojen, samoinkuin haavoittuneiden ja invaliidien hyvittäminen; tämän ehdotuksen rahallista toteuttamista varten on tuntuvasti veroitettava lukuisia sotarikkaita.

D) Maanluovuttaminen Thessaliassa ja Makedoniassa maataviljeleville talonpojille.

E) Niin kutsutun Kansalliskokouksen hajoitus, se kun ei lainkaan edusta kansaa; uudet vaalit on toimitettava suhteellisen edustuksen pohjalla, ainoa tapa, millä työtätekevälle kansalle voidaan taata suhteellinen edustuksensa parlamentissa.

F) Perustuslain mukaisten oikeuksien ja vapauksien viipymätön ennalleen asettaminen. Sensuurin lakkautus.

G) Kaikkien vääryydellä vangittujen ja tuomittujen työväenluokan esitaistelijain viipymätön vapauttaminen.

Vetoumuksia kommunistipuolueisiin ja neuvostovaltaan.

Kreikan kommunistipuolue on kommunistisen Balkaniliiton sihteerin kautta vedonnut Kommunistiseen Internationaleen ja pyytänyt tätä kääntymään neuvostovallan puoleen läheisen idän kysymyksessä.

«Pyydämme sitä viivyttelemättä ottamaan suojelukseensa Vähän-Aasian syyttömän väestön, Kreikan ja liittoutuneiden hallitusten rikollisen politiikan uhrit, jotka on annettu alttiiksi voittajan rankaisutoimille. Niinikään pyydämme venäläisten veljiemme hallitusta kiinnittämään huomiotaan niiden kreikkalaisten työläisten ja talonpoikain kohtaloon, jotka ovat joutuneet kemalistien vangiksi.»

Niinikään ovat kommunistipuolue ja sen kanssa yhteistoiminnassa oleva ammattijärjestö lähettäneet eri maiden kommunisti puolueille ja ammatillisille keskusjohdoille vetoumuksen, missä pyydetään vaikuttamaan sodan lopettamiseksi ja Kreikan imperialistisen hallituksen mielettömyyden uhrien pelastamiseksi, hallituksen, joka on vain ollut europpalaisen harvainvallan ja imperialismin sokea kätyri, ja olivatpa uhrit sitten kristittyjä taikka ei.

Port Arthurin uutisia

Syyskäräjät. Port Arthurin oikeustalolla alkavat syyskäräjät 31 p. lokakuuta. Lista esille tulevista asioista ei ole vielä täydellinen, vaan odotettavaa on, että siellä tulee olemaan paljon asioita.

Ei sunnuntaina. Pyyn ammuntaluvan yhteydessä joka alkaa maanantaina 16 p. t.k. riistanvartijat huomauttavat, että on laitonta kantaa pyssyä sunnuntaisin, henkilöt joita tavataan pyssyn kanssa ulkona sunnuntaisin joutuvat siitä rangaistukseen oli heillä lintuja tai ei

Niin no, mitäs me muuta otetaan tässä sitte oikein metsä loma, ettei rikota lakia, kun tää että se on tehty aivan meitä köyhiä varten. Herrat kyllä saada lomaa, mutta Jan tai jos vetoaa vapauteen niin netaan pian vapautta isommaks kaa.

$1000 ja kulut. — Kun Pearl Wicholkiewicz palasi jo päivän matkaltaan Winnipe Fort Williamiin, sanovat poliisi nen matkalaukkunsa herättä heidän erikoista huomiotaan, perusteella tekivät he tarkastu ja tulos oli 5 gallonan peltia alkohoolia. Hän sai vastata o dessa niiden hallussaan olemi ja sakotettiin $1000 ja kulut hän maksoi tunti jälkeenpäin. ten on sanottu, että Mrs. on poliisien silmälläpidon alaisena pitemmän aikaa ja tehnyt jo vierailun poliisioikeuteen enne

Kuoli kun putosi päälle John Wojany austrialainen kuo Josephin sairaalassa puolit tuntia jälkeen kun hän loukk tui Canadian National kolitik hänen päällensä putosi suur määrä kolia niin sanotusta «k kolikaarasta». Wojny on naimi ja asuu McBain St Fort W missa. Sellainen on työläisen talo, tietenkin tässäkin asiassa syynä vajaat tai huonot tur suuslaitteet.

Toveri Yrjö Halonen Neuv Karjalan edustaja Yhdysvallo pistäytyi tälläkin puolen rajaa kiistysmatkalla. Halonen puhui Arthurissa perjantai-iltana 6 t.k. puheessaan käsitteli hän e män Neuvosto-Venäjän toimi sen eri puolilta ja vallankin vi aikaisempia toimenpiteitä, niin nykyinen talouspolitiikka ja ko sioonien myöntäminen, joka on rättänyt suurta puheenaihetta väestönkin keskuudessa. Kumpa kin kysymyksen selitti puhuja dyttävällä tavalla. Yleisöä oli lissa enemmän vähän, alun t sataa henkeä, todistus siitä ei edes ensimäistä aivostovalla mousta ole tapahtunut siinä kossa joka vaikka minkälaista peä näytellessä on viimeai täyttänyt haalin.

Uuden vihamielisyyden osoitu vallankumouksellista työväenliik kohtaan osoitti kannatusren johtokunta määräessään toveri losen puhetilaisuudesta $ vuokran. — K. v.

Sault Ste. Marien uuti

Osaston työkokouksessa loka 8 päivä käsiteltiin seuraavista oista. Valittiin ilmoituskomitea hon osasto valitsi toveri Kuu ja sitten tulee yksi henkilö j sesta alaosastosta ja komiteasta ka tulee huolehtimaan osaston minnan ilmoittamisesta. Organ raajaksi Henry Hillin tilalle val Hilda Nurmi, sunnuntaikoulun tajaksi Iida Rossin tilalle John kanen.

Päätettiin että tilataan stämppejä joita tullaan myy ja niistä kerääntyneet varat laan käyttämään Neuvosto-Ven uudelleenrakentamisen hyväksi.

Asiamiesraporttinsa toi M Hill, ollen $16.95, toiset asia het lupasivat antaa ensi kokou sa. Ehkä ne taaskin ovat koko vät tulokset koska on näytt että usein sitä lehteä on tarjott kukas olisi Vapautta tilaam Uutena jäsenenä osastoomme Lempi Niemi. Aina niitä sen joitain on nuorissakin jotka kä vät yhteen joukkoon liittymisen keyden, sen että meidän rintam me on vasta silloin turvattu siihen kuuluu nuoret ja vanhat. jon on vielä Soossa sellaisia h löitä jotka eivät anna arvoa j kotoiminnalle.

Erikoista. Agitatsioonikomitea

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Vapauden tilaajamäärä kohoamassa

Nyt muutaman päivän aikana on Vapauden tilaajamäärä noussut yli 65 tilaajalla. Jos sillä tavalla nojat ja tytöt ja kaikki Vapauden kannattajat ponnistatte edes muutamia viikkoja, niin Vapauden liike on siinä asemassa ettei mistään avunpyynneistä tule puhettakaan. Päinvastoin voidaan tehdä siten, että maksetaan osastoille se takaisin mitä nyt ovat iltamilla Vapauden hyväksi keränneet.

Seuraavan numeroilla selostetun katsauksen teemme aivan pian ja toivomme että siihen mennessä nekin paikat, jotka ovat olleet hiukan nuvuksissa ovat jälleet nousseet jaloilleen. Tiedämme että esim. Port Arthurin toverit saavat tapella hiki hatussa. Mutta eipä näytä siellä tappeluintoa puuttuvan, vaikkakin ote on hiukan tilapaisesti hellinnyt. Me erikoisesti odotamme Port Arthurin, Fort Williamin, Intolan, Kivikosken, Lapin, Kaministikvian ja muiden sikäl. paikkakuntien kunnostautumista ensi katsauksen julkaisemiseen mennessä.

VAPAUDEN LEVITYSOSASTO.

"Keskisen rintaman taistelut"

Tämä kirja on nyt loppuun myyty, emmekä saa sitä ainakaan toistaiseksi mistään. — Punanen vaara on yhtä mielenkiintoinen teos, joten tilatkaa sitä.

Toverillisesti

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA.

Vapauden lukijoille ja tilaajille.

Vapaudessa aletaan kohdakkoin julaista toveri Matti Merneshuhdan, «Sydän säde» y.m. teosten kirjoittajan, mielenkiintoista ja monessa suhteessa opettavaa novellia «Jonesin vakoiluretki». Kaikkia niitä henkilöitä, jotka eivät vielä ole Vapauden tilaajia, mutta jotka mielivät tutustua tähän uuteen novelliin, kehoitetaan heti tilaamaan Vapaus joko suoraan konttoristamme tai asiamiestemme kautta, sillä tätä novellia ei tulla julkaisemaan kirjana, vaan jatkuvana sarjana lehdessämme.

Kehoitmme asiamiehiämme myöskin huomauttamaan tästä seikasta tilauksia ottaessaan.

Eri paikkakunnilta

LONG LAKE, ONT.

Syksyinen tervehdys Vapauden lukijakunnalle täältä Long Laken farmikylältä.

Kauheista metsäpaloista tietärät lehdet kertoa ympäri Ontarion ja vielä kauempaakin. Tulen ja savun vallassa se oli meidänkin pieni kylämme jo parin viikon ajan ja saivat miehet tehdä kovasti työtä, että saivat tulen rajoitettua ainoastaan kyläämme ympäröiviin metsiin. Pahemmassa vaarassa oli David Hännisen ja Kaarlo Nissilän farmit, mutta ankarilla ponnistuksilla ne nyt tällä kertaa saatiin pelastetuksi. Viimemainitulta ehtien sentään palaa yksi heinäsuova. Paljon tuli kuitenkin ehti tehdä vahinkoa lähellä olevassa ranskalaisessa farmikylässä. Tulen enemmän leviämisen esti kauan kaivattu ja tervetullut sade ja päästi ihmiset taas tavallisiin töihinsä. Maamies katselikin syyskylvöjään jo hyvin surullisin katsein, kun sadetta ei ole ollut koko pitkänä syksynä. Karjaltakin oli uoka kuivaa ja ihan kaikki.

Hiljaiseksi on kylämme ja osastomme toiminta käynyt viime kuluneen kuukauden aikana, syynä siihen ollen väestön paikkakunnalta poismuutto. Erittäinkin nuori väki on rientänyt paremmille työmarkkinoille nyt teollisuuden vähän elpyessä ja vanhemmat farmarit uhkaavat lähteä yksi toisensa jälkeen, kunhan vaan maatiloiltan ehtivät. Sellaista mustalaisen kiertämistä se on työläisen osa tässä kukoistavasta yhteiskunnassa.

Jälellä olevissa tahtoo innostus mennä huimaavaa vauhtia alespäin. Eikä se ole ihmekään jos eivät yhdet ja samat aina jaksa yrittää. Ainoa joka ei ole näyttänyt lannistumisen merkkiä on lasten pyhäkoulu. On oikein hupaista nähdä kuinka he mielellään rientävät jo kuin touhua täynnä. Jokaisen kuulee kuiskivan että siitä tulee olemaan oikein roimahomma vielä pystyssä, vaikka onkin mennyt paljon toimivia jäseniä ulos kaupungista. Nyt he näyttävät että mihin sitä pystytään. Tämän kuun 21 päivä, silloin tulee kuulemma olemaan ne järjestön agitatsioonirahaston hyväksi pidettävät iltamat. Niissä tulee olemaan hyvä kappale. Sitten kaikenlaista muuta ohjelmaa, että varmaan kuluu ilta, siis silloin jokainen matkaan. Silloin taasen sopii tulla sellaistenkin katsomaan jotka luulevat että workerspuoluelaisia vaivaa saamattomuus. Siihen ei tarvitse luottaa, täällä on vielä kaikki hommat nyt niinkuin ennenkin. On luku- ja keskusteluseura joka viikko toiminnassa, nuoriso-osasto ja lastenosasto sekä voimisteluseura. Lukutuvassa on vaikka minkänäköistä lehteä josta voi seurata yleismaailmallista tilannetta, sitten on vielä hyvässä kunnossa oleva lainakirjasto, jossa on monta sataa nidettä, mutta mitäs teillä OBU renkaalaiset on. Minun tietääkseni on vain suuria valheita, joilla narrataan työläisiä ja se lehti vielä mitä OBU jäsenet tilaavat Soossa, ei ole mikään tietoisien työläisten lehti, mutta onhan se niille hyvä jotka halunavat vastustaa kaikkea mitä tekevät mailman parhaiden järjestyneet työläiset, ei valheilla ja vääristeiyillä tehdä yhteiskunnallista vallankumousta, vaan tahdolla ja toiminnalla. — Vanhin Jukuri.

tuntia ennen koulupaikalle. Heitä onkin nykyään tuo ihailtava summa 28 lasta pyhäkoulussa. Siinä onkin työmaa, joka vaatisi tietoa ja taitoa eteenpäin viedä hyviä tuloksia tuottavaksi. Sillä kun nuoriso on meidän, niin voitto on myös meidän.

Mutta yritetään me jälellä olevat saada osaston hommakin niin vaihtelevaksi kuin suinkin on mahdollista. Ensiksi muistakaa kaikki paikkakunnalla olevat osaston jäsenet käydä osaston työkokouksissa joka kuun ensimäinen sunnuntai kello 2 jpp., sillä se on teidän ehdoton velvollisuutenne. Ja toiseksi kaikki huvitoimikunnan jäsenet, missä te olette, joko teidän tämänvuotinen toimintaakutenne on täysi? Muistakaa täyttää itsekukin velvollisuutenne osastoanne ja samalla puuluettanne kohtaan saapumalla kokouksiin päättämään ja keskustelemaan yhteisistä asioista. Silloin saadaan jotain aikaan.

Uusia jäseniä yhtyi viime kokouksessa Workers puolueeseen osastomme entiset jäsenet Anna ja Oskar Ahlgren, Ellen ja Antti Ranta, sekä Yrjö Haapala. Sillälailla toverit, tiivistetään vaan rivejämme ja työskennelkäämme yhteisen hyvän asian eteenpäin viemiseksi, niin silloin on toivoa uuden huomenen koitosta kun yhdessä voimme mukaan taistelemme.

Piirsi Se valittu.

COPPER CLIFF, ONT.

Vapauden n:ssa 114 eräs «Jukurin nuorin» raportteeraa Soon S. S. Osaston työkokouksen suhtaantumista Olga Leinoon. Eräs kohta kirjotuksessaan on seuraava:

«Olga Leino näytteli meille viime kesänä Copper Cliffin osaston jäsenkorttia täysin maksettuna, että voisiko kukaan selvittää onko se annettu koin vain ilman parempaa selvyyttä, vai oliko siellä jo silloin rumaamassa se nykyinen koiratorppajoukko j.n.e.»

Me Copper Cliffin H. S. T. tutkijakomitea olemme nyt tarkastaneet S. S. Osaston ja H. S. T. tutkijakom. pöytäkirjat ja toteamme seuraavaa:

Olga Leino on hyväksytty helmik. 6 p. 1921 Copper Cliffin S. S. Osastoon jäsenistön, sekä sattumalta tilaisuudessa olleen Alfred Hautamäen suosituksista, ehdonalaiseen jäsenyyteen siksi kunnes osaston johtokunta hankkii menneisyydestään todistuksen Suomesta.

Todistuksia ei ole saapunut. Elok. 7 p. 1921 valitsi S. S. Osasto ja O.B.U:n agitatsionitoimikunta yhteisen tutkijakomitean. Olga Leinon suhteen on tutkijakomitea keskustellut kolmessa eri kokouksessa. Pöytäkirja elok. 28 p., 1921 toteaa:

5 pyk. — Olga Leino oli saapunut kokoukseen mukanaan todistus Haapakosken (muutettu nimi Vaajakoski) työv. yhdistykseltä. Komitea päätti kääntyä kyselykirjeellä mainitun yhdistyksen puoleen.

Pöytäkirja syysk. 19 p. 1921.

3 pyk. — Ilmoitettiin että Olga Leinoa y.m. koskevat todistusten registeeratut pyyntökirjeet lähetetty Suomeen.

Ivar Nurmi Jack Seppälä.
(Puheenjohtaja) (Sihteeri)

Lisäksi on T. komitea julaissut raportin «Industrialistissa» ja «Vapaudessa» n:o 120. Siinä luetellaan 15 henkilön nimet joiden menneisyydestä on lähetetty registeeratut kirjeet Suomeen. O. Leinon kohta sanasta sanaan kuuluu näin:

«Olga Leino Vaajakosken työv. yhdistys Jyväskylä. (Viimemainittu esiintyi täällä alkuaikoina kovin vallankumouksellisena — myöhemmin alkanut viihtymään kirkollispiireissä — poistunut Sault Ste Marieen, Ont.)

Todistusta ei ole vieläkään saapunut. Tämän selostuksen toivomme asian valaisevan.

Mitä muuten «Jukurin» mainitsemaan «koiratorppajoukkoon» tulee niin siihen emme näe tarpeelliseksi kajota, sillä jokainen ken hiemankin tuntee tilannetta täällä, tietää sen syytöksen yhdistyksemme jäsenistöä kohtaan kokonaan aiheettomaksi.

Samalla ystävällisesti pyydämme sanomalehtiraporttereita huomauttaa kuinka tuiki tarpeellista on harkita mitä sanomistoon kirjoittelee

Copper Cliff, Ont., lokak. 12 p. 1922.

H. S. T. Tutkijakomitea.
Box 282.

I. Nurminen E. M. Jouppi.
(Puheenjohtaja) (Sihteeri)

Todistuksia Suomesta saapunut: Janne Uusitalo ja Arne Lepolalle.

KIRKLAND LAKE, ONT.

Täältäkin vähäsen koska ei minun tietääkseni ole nyt vähään aikaan ollutkaan mitään kirjotusta. — Osastoa koetamme pitää pystyssä vaikka onkin suomalaisten lukumäärä pieni. Kokous on aina ensimäinen sunnuntai kuukaudessa. T k. 1 p. pitämässä kokouksessamme kävi täällä piirisihteeri, toveri J. Oksanen, antamassa selostuksia että josko me voisimme ruveta haalin rakennuspuuhiin. Vaan tulimme yksimielisyyteen, että emme voi sillä meitä suomalaisia on niin vähän ja näyttää että tämä ei ole suomalaisten pysähdyspaikka, koska se ei näytä siltä että ne täällä pysyisivät, paitsi neljä viisi perhettä, joten on haalia mahdoton saada sillä täällä ei voi mitään kansainvälisiä juhlia panna toimeen. Toisenkieliset täällä vaan harrastavat kirkossa käyntiä, pyörtään sitten aina kerta viikossa ja wähän valttia lyödään, toisinaan kirkon hyväksi. Raha pitää tulla keinolla millä tahansa, kun kalta jumalan huonetta pidetään pystyssä näin pienellä perukalla. Vaikka keinottelemalla sitä on meidänkin vielä mentävä eteenpäin. Tanssi se on ensimäinen ja viimeinen ja kaikkia leluiltamia on pidettävä joka osaston tahalla, jos meinataan pitää järjestöä pystyssä. Täällä sitä ei paljon voi mitään, vaan yhdessä perheessä on vähän toimittu, kerta on pidetty kakkailtamat jossa pojat aivan kilvan huusivat akkain kakat kun tyttöjä ei ole olemassa kuin kaksi.

Työhommat täällä ovat nyt olleet käynnissä, että olemme saanut käsiämme kaupaksi, miehet sekä naiset täällä ovatkin mitä ahkerimpia. Tekevät töitä pyöreitä päiviä ja ovat kotityöt sitten kuntossa. Rasittavat itsensä liika kovalla työllä, että eivät aivot kestä koska sitten tekevät suuria tyhmyyksiä, jota ei enää tämäpäivänä saisi tapatua. Tuleeko teille naiset Toveritarta? Katsokaa mitä muualla naiset nykyään toimivat, toimivatko he minkään eteen, vai? — Urkkija.

INTOLA, ONT.

Myöhästynyt vastaus sentähden kun olin pois paikkakunnalta noin viisi viikkoa, joten siis vastaan sen tässä nyt lyhyesti. Port Arthurin OBU k:r. raportteri tekee selkoa Industrialistin n:ssa 195 22 p. elok. Intolan kenttäjuhlista. Ensinnä siellä on, hänen kirjoituksensa mukaan, Alli Koivisto selostanut että kuinka häpeämätöintä valheen käyttöä me käytämme ymmärtämättömän ja tiedottoman kirjeenvaihtajan välityksellä heidän toimintaansa kohtaan. Tämä siis tarkoittaa sitä paljon että minä W. P. Intolan osaston raportteri olisin valehdellut siinä kirjoituksessa jossa selostin Wm. Arnbergin puhetta. Minua kuitenkin ihmetyttää se kun Mrs. Koivisto on lähtenyt minua sanomaan valehtelijaksi vaikka hän ei ollut niissä juhlissa ollenkaan joista minä lehteen kirjoitin. En kyllä halua lähteä kerskumaan tietoisuudestani, sillä minä kun olen vaan tavallinen palkkatyöläinen ja näinollen ei ole ollut varoja hankkia itselleni oikein laajaa tietomäärää, joten olkoon se kohta Mrs. Koiviston puheesta totta, että minä olen tiedoton ja ymmärtämätön. Mutta se kohta missä Mrs. Koivisto sanoo minua valehtelijaksi on ollut väärin sanottu. Sillä minä olen valmis seisomaan sen kirjoituksen takana jonka olen kirjottanut niistä kesäjuhlista Vapaus lehteen, sillä se on totuuden kanssa yhtäpitävä. Se ei tule siitä muuttumaan vaikkapa te minun persoonani kuinka solvaisitte. Sitten P. A. k.r. raportteri lopussa yrittää uskotella että kuinka minä muka pelkäsin mennä heidän kenttäjuhliinsa Hallin farmille, että olisin joutunut siitä kirjoituksestani muka tilille. Asia ei kuitenkaan P. A. raportteri ollut nyt sillä tavalla vaikkapa sitä kuinka yrität maailmalle sillä tavalla toitottaa. Sillä katsohan minullakin on, vaikka olen tiedoton palkkatyöläinen, niitä toimia siksi paljon että ei auta katsoa vaikka uniteilla olisi juhlat aivan Intolan työväen talon vieressä. Vielä voin huomauttaa P. A. k.r. raportterille että minä kirjoitan sitä mikä on totuuden kanssa yhtäpitävää, enkä lähde summassa mitään kirjoittelemaan, kuten renkaan raportteri olettaa. Siis tulen seisomaan sen kirjotukseni takana sillä se on kaikki totta. Jos P. A. k.r. raportteri voi sen toiseksi todistaa kuin mitä olen siitä kirjoittanut, niin toivon että hän sen viipymättä tekisi. Ja jos taas puhuja ei muista niin puhuneensa, niin pitäköön harvempia sanan väliä että on aikaa harkita mitä kulloinkin puhuu. Jos tarve vaatii, niin voin hankkia siihen paljon paljon, todistajia että se kirjoitukseni oli totta. Kas tällainen pieni muistutus vaan Arthurin renkaan raportterille sekä sikäläisille puhujille, että kyllä se minun kirjotukseni oli totta sittenkin, vaikka te yritätte minusta vääristelijää tehdä. Sillä minulle muistuu vieläkin ne Arnbergin kuvaamat kommunistien autot niin elävästi mieleeni, sekä se farmarien tuotteiden boiketti yms. kuten Toronton räätälit jne. Voinhan sen vielä, jos niin tahdotte, joskus uudestaankin lehteen panna, sen asiallisen (?) puheen.

Raportteri.

*

Osastollamme oli iltamat tämän kuun 7 p. illalla. Siitä muodostui erittäin nautintorikas ilta. Oli nimittäin saapunut tilaisuuteen toveri Yrjö Halonen. Hän piti meille pikkumaanviljelijöille erittäin selventävän puheen. Hän selosti Neuv. Venäj. vallankumousta että mitenkä siitä ollaan valmiit saamaan kaikenlaisia vääriä käsitteitä kuten Venäj. talous politiikassa y.m. Toi todenperäisesti ilmi sen tosiseikan että niin kauan kun muitten maiden työläiset suhtautuvat välinpitämättömästi Neuv. Venäj. työläisiin niin on Venäjän toverien liian raskas suorittaa se työ mikä heillä nyt on suoritettavana. Terotti sitä mieliin että kapitalismi on kansainvälistä ja niin myös työväen vallankumousliike pitää olla kansainvälistä ennenkuin se voi nujertaa vastustajansa — kapitalismin. Ja myös todisti kuinka ol välttämätöntä vallankumouksen riehuessa lähettää kaikki luokkatietoiset vallankumouksselliset teollisuustyöläiset sotarintamalle taistelemaan eturiveissä koska he olivat enempi luokkatietoisia ja sen perusteella myös enempi vallankumouksellisia kuin maalaisväestö. Venäj. mutta taloudellisuuspolitiikkaa hän selosti hyvin helposti ymmärrettävästi. Mitenkä on paljon työläisiä kaikkialla valmiit nyt sen uuden talouspolitiikan käyttäntöön ottamisen johdosta uskomaan ja otaksumaan että Venäj. palaudutaan jälleen takaisin kapitalismiin. Vaikkapa se pinnalta katsoen näyttää peräänkymiseltä ja kapitalismiin palautumiselta, niin on se kuitenkin Neuv. Venäj. talouteen edistys askel. Ja koska Venäj. proletaarihallitus on varmalla pohjalla, sen pyrkimys on kommunismiin sen periaate ei ole horjunut vaikkapa sen menettelytavat ovat muuttelevaisia, sillä taktiikka on muutettava talouellisten pakkolakien mukaan. Ja myöskin vielä se seikka että Venäjällä on sowiettihallituksen kontrollin alla kaikki suuremmat ja merkityksellisemmät tuotantolaitokset sekä rautatiet ja kuletusvälineet, myöskin puolestaan todistaa ettei siellä ole kapitalismi vallassa, vaikkapa siellä on kapitalisteille annettu pienempiä tehtaita käytettäväkseen, mutta he kuitenkin ovat täydellisesti neuvostohallituksen peräänkatsonnan alaiset. Mainitsi lyhyesti mitenkä toiset vallat ovat riippuvaisia Venäjästä ja taasen päinvastoin, joka on synnyttänyt niitä kansainvälisiä konferensseja mitä on viimeaikoina pidetty, joihin on oltu pakko myös kuteua proletaari-Venäjän edustajiakin. Huomautti sattuvasti ettei Neuv. Venäjä ole siihen syyllinen jos sen täytyy ulkovaltojen kanssa tehdä vissejä taloudellisia sopimuksia. Sillä sitä vaatii Venäjän taloudellinen asema. Toivoi että aina tutkittaisiin tarkkaan syyt ja tekijät ennenkuin niitä lähdetään tuomitsemaan. Yleisö kuunteli puhetta hyvin tarkkaavaisesti ja sikäli kuin voin huomata he olivat kaikki hyvin tyytyväisiä. Yllä kerroin vaan muutamia kohtia tov. Halosen puheesta sikäli kuin sitä muistin, joten tämä ei ole mikään refereeraus puheesta kokonaisuudessaan. Myöskin oli mandoliinisoittoa tov. Aarne Haloselta jonkalaista musiikia täällä harvoin saa kuulla. Runon lausui myös. tov. Salo joka oli hyvin puoleensa tempaava. Siis illan ohjelma oli mitä nautintorikkain. Eräs farmari oli pistänyt myös tanssit pystyyn talolleen samaksi illaksi, vissiin arveli että jos ne ei kaikki mahdu sinne kommunistien haalille, niin ei tarvitse kuitenkaan ilman tanssia takaisin mennä. Se oli noin mailin paikka Intolan työväen talolta Port Arthuriin päin. Kyllä meitä sosialisteja autetaan kaikella tavalla. Jumalan avulla liittolaisetkin blokeerasivat Venäj. rukoilivat ja tuhosivat Venäjälle meneviä avustuslähetyksiä. Samalla tavalla se käy täälläkin, toisella kertaa palvellaan jumalaa ja toisella kertaa tanssitaan kommunistien kanssa kilpaa. Niin on siinä touhua, on!

Tanssija.

BEAVER LAKE, ONT.

Enpä malta olla tarttumatta kynään. ja piirtämättä jättää muutamia havaintojani täältä Beaver Lakelta. Me kovaosaiset olemme saaneet täällä paljon hyvää osaksemme, joten ei ole turha sanoa että täällä löytyisi tovereita, jotka pystyvät olemaan tovereita myöskin silloin kun on avun tarve, sen olemme saaneet itse kokea. Esim. keväällä (kun olimme molemmat työhön kykenemättömiä, isä sairauden vuoksi ja minä sen tavallisen sattuman vuoksi, joka meitä kaikkia kohtaa, että luonto joskus lahjoittaa meille pienokaisen silloinkin kun vähimmän häntä odotamme, jos emme sen lakia väärin käytä), tulivat voimisteluseuran — Jehun — pojat ja tytöt tuoden muassaan kahvit ja nisut ja tehden meille perunamaan, josta kiitos kaikille Jehun pojille, jotka olivat mukana. Myöskin niille toverittarille kiitos jotka puolestaan antoivat minulle vapaan hoidon sairauteni aikana. Eikä se ole vielä ollut sillä hyvä, vaan on toverit muistaneet meitä henkisestikin tilaamalla meille Toverittaren ja Vapauden. Myöskin haluamme lausua kiitokset niille tovereille jotka muokkasivat maan, että saimme perunaa kylvää. Vielä on toverittaret muistaneet meitä kylmän talven tullen, tuoden vaatteita, että saamme lapsemme kouluun, joka onkin vaikein seikka näin pitkän matkan takaa. Jospa lopettaisin tämän tuhraukseni siinä toivossa, että yhteisymmärrys keskuudessamme jatkuisi joka n kin parhain ase luokkataistelussa.

Kokenut.

WEBSTERS CORNERS, B. C.

Nythän alkaa taas olla kesä menyttä ja tulossa on sateinen syys ja talvi ja oli muitakin hirmuja tulossa. Imperialistit taas aikovat kylvöttää verellä Balkanin työläisiä johon hyvinkin pian voisi sotkeutua koko Europa, ehkä koko maailma.

Täälläkin ollaan taas herätty ripeään toimintaan joka ei ole koko kesän ajalla ollut ihan lamaannuksissa. Pyhäkoulu on toiminut läpi kesän ja nuorisoliitto samoin, vaikka heikosti, sillä paikkakunnan nuorista suurin osa on ansiotöissä missä mikin. Viime työkokouksessa päätettiin alkaa pitämään keskustelukokouksia aina kun vaan tilaisuus myöten antoi ja ensi aluksi päätti kokous järjestää heti seuraavaksi sunnuntai-illaksi joka johtui siitä että paikkakunnalla on taas suuremmassa määrin muvettu solvaamaan neuvostohallitusta ja sen virkailijoita ja kaikkia sen edesottamisia. Annoimme tiedon tällaisille aineksille, että tulevat julkisesti puolustamaan itseään ja valitsimme osaston puolesta pari henkilöä ja nämä vastaisella puolella olevat saivat samat oikeudet ja niinhän siitä syntyi keskustelu. Mutta koska huomasimme että kokouksessa oli se mielipide että kaikilla kokoukseen saapuneilla olisi pitänyt olla vapaus käyttää puhevuoroja, niin ehkä on viisainta että vasta tulevassa samaan suuntaisessa tilaisuudessa se hyväksytään. No niin. Aloimme keskustelun ja päätimme keskustella millä tavalla Venäj n vallankumous on hävittänyt kapitaalisen ja imperialistisen vallan ja mitkä voimat ovat olleet suurimpana tekijänä vallankumoustaisteluissa ja olisiko meidän seurattava saman luontoista menettelytapaa pääpiirteissä, mitä ovat toverit Venäjällä pitäneet keskitettynä voiman tukikohtana. Mutta niinkuin tiedämme keskustelu ei pysynyt siinä. Vaan vastaväittäjä hyppäsi heti pois näistä puitteista ja rupesi arvostelemaan ja pilkkanimillä muka häpäisemään Venäjän vallankumouksen huomatuimpia johtajia ja vaati että pidetään lukuharjotukset ja luetaan kirjanen jonka nimi on Oppositsioni kommunistipuolueessa, jota emme voinut myöntää, sen syyn tähden, että olisi mennyt koko puoli yötä sen lukemiseen. Annoimme kumminkin lukea tuota kirjaa pienen matkaa, jossa olisi ollut kyllin keskustelemisen aihetta. Mutta vastakeskustelija ei suvainnut pysyä siinäkään, hän vaan otti oikeudekseen mustata koko neuvostohallituksen väärentämällä Leninin lauseita, jotka Lenin oli lausunut tykkänään toisissa paikoissa eikä keskusteltaessa Genoan ja Haagin konferenssin yhteydessä olevista asioista. Ihan tahallista vääristelyä. Jos tehtiin jostakin asiasta kysymyksiä, niin hän ei ollenkaan suvainnut vastata, vaan sanoi ei tulleensa kysymyksiin vastailemaan, vaan itseään puolustamaan. Kaikkein tympäsevämmän vaikutuksen tekee tällaisissa tilaisuuksissa se että mitä vastustaja yritti osottaa, niin väritti ne satakertaisesti, vieläpä tuhatkertaisesti. I. W. W. liiton jäsenmäärän sanoi olevan 1,200,000. Olisi hyvin hauska että hänkin kuuluisi edes tuohon järjestöön. Sekin parempi kuin olla kuulumatta mihinkään ja kuitenkin mies lähtee arvostelemaan järjestyneen työläisryhmän menettelytapoja eikä itse kuulu mihinkään järjestöön. Tällä mantereella on perustettu aina ja aina uusia ryhmiä, kannatusrenkaita ja niinhän kuuluu nytkin olevan että mies on saanut kaikista vanhoista kyllänsä. Nyt pitäisi perustaa tänne teollisuusunion nimellinen rengas. Olisi kai se hyvä muutaman kuukauden. Niitähän perustivat joku aika takaperin OBU:n renkaita. Eivät nekään olleet hyviä. Olikohan niissäkin politiikukset kiusana, koska ovat lakanneet toimimasta. Se siitä. Vastaisuudessa enemmän.

Nyt minä tahdon huomauttaa osaston jäsenille, että mistä johtuu sellainen erehdys, että tätä Workers puoluetta aina nimitetään kommunistipuolueeksi. Minun kanssa ei-osaston jäsenet, jotka ovat keskustelleet asiasta ovat myös nimittäneet kommunistit jne. Minä ainakaan en koskaan lähde keskustelemaan kommunistipuolueen nimessä eikä puolesta, koska Canadassa ei sellaista ole, eikä Canadan lakien mukaan voi sellaisella nimellä mikään ryhmä toimia. Jos tässä ei olisi mitään epäilemisen tilaa, niin kaikki olisi hyvin. Mutta kun ottaa huomioon mitä likaisemmilla keinoilla koetetaan väärentää ja tulkita meidän toimintaa, niin johtuu mieleen useita ennen tapahtuneita mielenkiintoisia ilmiantoja ympäri tämän mantereen meikäläistenkin keskuudessa. Siis olen sitä mieltä, mikäli tulee kysymykseen keskusteluissa yleisillä paikoilla, vieläpä pienemmissä ryhmissäkin, että eivät osaston jäsenet koskaan vastaa kysymyksiin mitkä tehdään kommunistipuolueen nimessä ja kommunisteille, koska sellaista ei ole olemassa. Meillä on olemassa Workers puolue ja sitä nimeä käyttäen olemme valmiit aina keskustelemaan ja selvittämään minkä voimme. Tämä vain siksi että olemme rehellisiä ja emme halua olla mitään muita kuin mitä todellisuudessa olemme ja tämä puolue tarjoo meille niin laajan työmaan köyhälistöasian eteenpäin viemiseksi mihin meidän voimat pystyvät. — J. L.

Luokseni aikoville SAIRAILLE

Täten ilmotan kaikille niille, jotka ovat aikomuksessa tulla luoksemme saamaan terveyttä, että kaikki tarvittavat koneeni ovat nyt saapuneet ja asetetut ylös ja näinollen olemme valmiit hoitamaan kaikkia sairaita jotka tulevat luoksemme. Minä en tule olemaan kovin kauan Timminsissä, mutta minä tulen jättämään työtäni jatkamaan Dr Howleyn, joka on erinomaisen hyvä ammatissaan ja on suorittanut tutkintonsa Candian Chiropractic Collegessa, Torontossa. Kuitenkin niille, jotka haluavat tavata minua persoonallisesti pyydän sanoa, että tulkaa nyt heti, niin kauan kun olen täällä, ettei teidän tarvitse minua hakea pitempien matkojen takaa myöhemmin.

Tulkaa jokainen, joka on sairas.

Dr Wenthworth

Timmins. — **Ontario.**

Ent. rautatieministeri kuollut

Montreal. — James Alexander Stewart, joka oli Meighenin kabinetissa rautateitten ministerinä, kuoli täällä viime lauantaina, Victoria sairaalassa, sairastettuaan kesäk. 16 p:stä asti.

Kemal julistaa sulttaanin toimenpiteet mitättömiksi

Konstantinopoli. — Tänne saapuneitten tietojen mukaan Angoran hallituksen rahaministeri on antanut julistuksen, jossa hän ilmoittaa kaikki sulttaanin ministeristön maalisk. 16 p., 1920 jälkeen tekemät sopimukset, sitoumukset ja julistukset mitättömiksi. Edellämainittuna päivinä liittolaiset miehittivät Konstantinopolin.

Järjestön asioita

S. S. JÄRJESTÖN ORGANISEERAAJA, TOV. A. HAUTAMÄKI

tulee puhumaan Pohjois-Ontarion piirin osastoissa ja muissa suomalaisasutuksissa määrättynä aikana, allanimitetyissä paikoissa. Kehoitetaan kaikilla paikkakunnilla huolehtimaan hänen puhetilaisuuksiensa onnistumiseksi, saapumaan niihin joukolla. Tov. A. Hautamäki on tunnetusti kykenevä puhuja ja asioiden selvittelijä.

Lokakuu:
Timmins 12—13 p.
So. Porcupine 14 p.
Timmins 15 p.
So. Porcupine 16—17 p.
Pottsville 18 p.
Connaught Sta. 19 p.
Jacksonborossa 21 p.
Gregoires Mill (Mile 46 west from Cochrane). 23—24 p.
Cochrane 25 p.
Iroquois Falls 26 p.
Monteith 27 p.
Kirkland Lake 28—29 p.
Rosegrove 30 p.
Cobaltissa 31 p.
Marrask.
Cobaltissa 1—2 p.
Toverillisesti,
Pohjois-Ontarion Piiritoimikunta.
Puolesta **J. Oksanen.**

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta: Ainu päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

KÄYTETTYJÄ kirjotuskoneita kaiken hintaisia ja eri tehtaiden tekoa, saa Vapaudesta. Kysykää meiltä.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.

Mrs. Hilja Pulkki.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on BALMORAL ANNEX ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula**, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Kotileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja. Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan** sapasta, Copper Cliff, Ont.

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. **A.** Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanehäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. Vulgan filmejä 10 pros. alennuksella. **H. Erkkilä**, Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

TIMMINS, ONT.

Timminsin hauskin paikka on Junellin makeiskauppa 65—4th Ave. Virvoitusjuomia, kaikenlaisia makeisia ja tupakkaa aina saatavana.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Casey-Shaw Lbr Co.

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 **Sudbury, Ont.**

Toverin tähden

Kirj. Matti Herneshuhta.

Tässä esiintyvän kertomuksen kuulin eräältä metsätyöläiseltä istuskellessamme jutustellen Kaministiquia-joen rannalla eräänä aurinkoisena päivänä keväällä, vuonna 1919. Tämä mies ontui molempia jalkojaan ja johtui hän kertomaan tämän kertomuksen arvostellessamme erästä juhlallista tapausta Ranskassa, josta sanomalehdet olivat viimepäivinä kertoneet sanoin sekä kuvin: «Tuntemattoman sankarin haudan kukittamista» (lainaus sanomalehtikirjoitusten otsikoista). Siinä kukittamistilaisuudessa olivat pääosaa suorittaneet suurvaltojen huomatuimmat politikot ja sotapäälliköt, kuten Englannin ja Ranskan pääministerit sekä Ranskan presidentti, ynnä korkeat sotilaat Foch ja Pershing. Kukitettava hauta oli sisältänyt jonkun ranskalaisen sotilaan kappaleiksi ja liharääsyiksi saksalaisten ampumaan ruumiin jätteet ja tarkoituksena oli ollut sen kukittamisella osoittaa kunniaa samalla kertaa kaikkien niiden kymmenientuhansien sotilaitten haudoille, jotka olivat samoin kuin se yksikin tulleet tuntemattomiksi liharäsyiksi ammutuiksi näiden liittolaisten puolella. Tilaisuus oli ollut poliittinen — — — mutta meissäpä eivät kertomukset ja kuvat siitä herättäneet myötätuntoisia hartaudentunteita, vaan arvostelimme sitä katkerasti monilla syillä: «Olisi sitä hyödyllisenkin työn «tuntemattomien sankarien» hautoja — — — mutta eipäs yhtäkään niistä ole koskaan porvarien tai heidän politiikkojensa toimesta kukitettu» muun muassa sanoimme: «Täällä Canadassa esim., kuten kaikkialla muuallakin». — — — «Niin — — — esimerkiksi tuolla «linjoilla» ja metsäkämpillä — — —» «ja järvien syvyksissäkin — — —» Ja me kerroimme monista kaameista tapauksista hyödyllisen työn rintamilla, jotka olivat lisänneet tuntematomien hyödyllisen työn sankareitten hautojen tuntematonta lukua Mutta edellämainittu kertomus, joka tässä nyt seuraa vain vähän alkupäästään lyhennettynä, liikutti mieliämme voimakkaimmin, koska sen esittämät tapaukset olivat tuoreimpia:

— — —

«Te siis tiedätte jotain noista vedentakaisista kämpistä», sanoo hän, silmissään kaukainen katse ja kasvoillaan käyden syvälle iskeytyneen vakavan muiston synnyttämiä värähdyksiä. «Sinne viedään syksyllä miehet sekä elintarpeet pienillä laivoilla, matkaa ollen sinne Port Arthurista noin viisikymmentä mailia. Jos nyt sitten sattuu menemään sinne viimeisillä laivoilla ennen laivaliikenteen vuosittaista päättymistä, tai vaikka on ennemminkin mennyt, mutta ei ole tullut lähteneeksi ajoissa takaisin, niin jää sinne siksi kunnes tuo suuri järvenlahti on umpikanteen jäätynyt tai maitse rautatien varteen vievä talvitie routiintunut ja saanut reillä kulkemiselle välttämättömän lumen, ellei halua lähteä kinttu-urheiluun perin vaikeille jalkapoluille, joita siellä joitain on rautatien varteen.

Viime syksynä meni meitä puolikymmentä suomalaista yhdessä joukossa sinne eräälle kämpälle, sen — — — kämpälle, tunnette kai hänen nimensä — — — ja jouduimme olemaan siellä lähes kolme kuukautta ilman poispääsyn mahdollisuutta muita teitä kuin niitä meille tuntemattomia kinttupolkuja, joille emme halunneet lähteä kantamuksinemme harhailemaan.

Suoraan kerrottavaani tulen kun mainitsen, että sinnekin tuli se Spanian influenza.

Olimme saaneet sellaisen liikkeellaolosta jo tietoja, sillä isäntämme oli erään apulaisensa kera käynyt joitain kertoja kaupungissa postia hakemassa sekä muilla asioilla — kulkien läheisimmälle rautatieasemalle ratsain niitä jalkapolkuja myöten. Niin olimme saaneet jonkunverran sanomalehtiä sekä joitain persoonallisia kirjeitä joissa tuosta tuhoisasta taudista kerrottiin. Ja olimmepa jo pelänneet tuon maailmansodan liikkeelle ajaman taudin sinne kämpällemmekin ilmestymistä, koska mainituissa uutisissa kerrottiin sen leviävän kuin ilmassa lentäen kaupungeista etäisimmillekin seuduille. Isäntämmekin jo toi viimeiseltä kaupunkiretkeltään «varustuksiakin» pahaa vastaan: viinaa pari isoa «jukia», joltain salakauppiaalta ja apteekista vatsanpehmityslääkkeitä sekä haisteltavaksi kanvärttiä ja eucalyptus-öljyä, joita kaupungin terveyslautakunnan lääkäri sanomalehdessä neuvoi tuota kamalaa tautia vastaan käyttämään. Niitä lääkkeitä sai sitten isännältämme ostaa tietysti moninkertaisestikin moninkertaistetuista hinnoista.

Kuten jo mainitsin, tuli se tauti sinnekin, ja pääsi valtaan niistä isäntämme varustuksista huolimatta. Ja näyttipä siltä kuin olisi se löytänyt sieltä hyvinkin edullisen paikan pasilliensa kartuttamiselle ja toiminnalle.

Vai mitä arvelette, eikö se jo osoita sitä kun seitsemänkymmenestäviidestä miehestä kolmekymmentä sairastuu vuoteenomaksi yhden viikon ajalla, monien muidenkin tuntiessa taudin oteyrityksiä?

Niin siellä teki — — — ja sitten sairastui yhä lisää. Mitä kuolevaisuuteen tulee, niin kahden viikon ajalla heitti työtovereistamme kahdeksan henkensä.

Urakoitsijamme joutui pitämään yhtä miestä melkein säännöllisesti hautoja sinne mäkeen kaivamassa

Tunsipa tuota olevansa kuin missäkin kuolemanluolassa, kymmenien miesten viruessa vuoteilla kuumeisina, yskiä röyskytellen, voihkien ja hourien, loppuatekevien huohotusten ja kuorsauksie ntämän tuosta säestäessä kuoroa ja ilkeitten hajujen levitessä niistä kymmenistä sängyistä.

Hoitoa ei sairailla luonnollisesti ollut muuta kuin mitä me vielä jalkeilla olevat puutteellisine edellytyksinemme saatoimme antaa. Isäntämme parin apulaisensa kanssa koetti välttää mieskämppää niin paljon kuin suinkin mahdollista luonnollisesti, pysytellen omassa «offiisi»-kämpässään, koettaen siellä lääkitä itseään ja niitä apurejaan niillä lääkkeillään niin että olivat melkein aina «ripakalla» sekä pienessä hutikassa. Mutta hätyyttelipä tauti kuitenkin heitäkin, joskaan ei täydellisesti valtoihinsa saanut.

Apua olotilaamme ei ollut mistään saatavissa. Työnantajamme «ohjelmaan» ei kuulunut miehilleen sairashoidon kustantaminen. Se riitti hänen puolestaan kun hän pakostakin joutui kärsimään työvoiman puutetta taudin johdosta sekä kaivattamaan hautoja. Otti hän kuitenkin vielä näiden vahingoittensa päälle — ehkäpä oikeastaan juuri niiden vuoksi — nähdäkseen vaivan ja kävi ratsain rautatieasemalla vartavasten sähköttämässä avunpyynnön piirin terveyslautakunnalle, mutta vaikka meidän palkastamme vedettiin dollari kuukaudessa «lääkärinrahaa» meidän terveydestämme huolehtimisen tarkoituksiin, ei edes lääkäriä lähetetty kämpällemme käymään. Vastattiin ettei terveyslautakunnan vakituinen lääkäri ainakaan nyt juuri ehdi kaupungissakin kun on par'aikaa niin paljon samaa tautia ja etteivät myöskään yksityisissä nimissään toimivat lääkärit halua niin vaikealle retkelle lähteä, kun sinne kämpällemme ei ollut vielä edes ajopeleillä kulettavaa tietä. Monilta muilta kämpiltä tulleisiin pyyntöihin oli jouduttu vastaamaan samalla tavalla. — Tietenkin oli pääeste siinä, ettei yleisen terveyden huollon virkamiehillä ollut nyt paremmin kuin ennenkään todellista halua ojentaa terveydenhuollon kättä erikoistoimenpitein noille «seläntakaisille» alueille, koska siellä ei ollut «parempien» ihmisten hengen vaaraa, vaan ainoastaan työläisten — joita noilla «seläntakaisilla» alueilla kuitenkin oli tällöinkin tuhansia ja taistelivat he yhteiskuhnalle tosihyödyllistä tuotantotaistelua, hyqdyllisempää, edistyshistoriallisestikin, jokainen yksilö kohdaltaan, kuin yksikään porvarien sotilas, tai sotakenraalikaan, on koskaan taistellut — — —.

Luonnollista oli, että me kaikin halusimme nyt mitä kiihkeimmin pois sieltä kämpältä, vaikka tiesimme saman taudin raivoavan muuallakin. Arvelimme ettei se ainakaan kaupungeissa ole kuitenkaan yhtä suurta prosenttia väestöstä valtaansa saanut kuin siellä kämpällämme, jonne se näytti ihan oikein pesiytyvän, tai että kaupungissa on aina edes jonkinlaisia mahdollisuuksia tieteellisem hoidon saamiseen, jos sairastuu. Nyt jo kyllä alkoikin jonkinlaista mahdollisuutta kulkea jalkasin talvitietä myöten rautatien varteen, sillä oli ollut jo muutamia ensiluokan pakkasia ja useita jo lähtikin, vaikka matka olikin pitkä ja vaikea käveltäväksi. Samaan aikaan tuleskeli jo luntakin silloin tällöin, antaen toivoa, että työnantajammekin pian voi lähettää oikein hevosmiehen hevosilla ja reillä asemalle ja se teki, että toiset jäivät vielä uhallakin kämpälle sitä mahdollisuutta odottamaan. Oli myöskin uskottavissa että jäitsekin alkaisi jo olla mahdollista kaupunkiin kulkea ja moni päättelikin lähteä jäätaipaleelle, ellei isäntä jo pian uskalla hevosiaan asemaretkelle laittaa.

Ja eipä siihen sitten kovin pitkää aikaa ollutkaan, kun saimme eräänä iltana hevosmieheltä kuulla että isäntä oli määrännyt hänet lähtemään seuraavana aamuna hevosilla ja reillä rautatieasemalle, puhkasemaan tien auki.

Kämpässämme syntyi kova tohina sillä kaikki, niin sairaat kuin terveetkin, halusivat lähteä mukaan — vaikka oli selvää, etteivät kaikki yhden hevosparin kyytiin tule mahtumaan. Näytti siltä, kuin tulisi syntymään paniikki aamulla lähdön aikana. Mutta nyt tuli työnantajamme hillitsemään kiihkoa. Hän oli pelästyneenä sen johdosta kun näytti kuin menettäisi hän kaikki työmiehensä talven parhaana työnteon aikana, hänen ollessa muutenkin jo myöhästyneenä töittensä suorituksessa. Ovensuuhun luihun näköisenä pysähtyen alkoi hän selittää:

«Ei siitä nyt tule mitään, miehet, että te lähtisitte huomen aamulla hevoseni kyytissä asemalle Ensinnäkin teitä on liian paljon, sopiaksenne kaikki yhden hevosparin kyytiin ja kutka teistä sitten haluaisivat antaa tilansa toisille? Toiseksi: tie ei ole auki kaikkialta, joten kulku käy hitaaksi. Vaikka minä olenkin sen jo kerran puhdistuttanut kaatuneista puista, niin on siellä taasen viimeisen kovan myrskyn seurauksena niin paljon kaatuneita puita tien yli, että minun täytyy panna kaksi miestä niitä hevosten edestä poistamaan. Näin ollen menee iltaan ennenkuin he ehtivät asemalle. Matkustajajauna on silloin jo aikoja mennyt, joten joutuisitte odottamaan siellä yön ja iltapuolelle seuraavaa päivää, ennenkuin pääsisitte sieltä lähtemään. Ja missä te olisitte siellä yötä? Siellä ei ole kuin «seksuuna»-talo eikä sinne haluttaisi, ainakaan sairaita, yöksi ottaa. Ja entä sitten tämä: te tietenkin kaikin tahtoisitte «aikanne» mukaanne, mutta ymmärrättehän, etten minä niitä mitenkään voi aamuun laittaa, kun paperipuummekin ovat vielä mittaamatta. Teidän on siis jäätävä vielä tänne. Ja kun asian ympäri katsotte, ei teillä, tarkoitan terveinä olevilla, ole oikeastaan mitään syytä lähteä täältä ollenkaan. «Fluta» on kaikkialla. Ja minä muutaman päivän kuluttua, kun tie on saatu auki, kuletutan kaikki sairaina olevat täältä asemalle ja lähetän kaupunkiin terveyslautakunnan huostaan, ja sitten käytän täällä vaikka omilla kustannuksillani lääkäriä antamassa lääkkeitä sekä ohjeita tänne jääneille terveille. Uskon että tauti näiden toimenpiteitten kautta häviää täältä kokonaan...»

(Jatk.)

MIESMURHA PORVARIILISEN NUORISOSEURAN ILTAMATILAISUUDESSA HUITTISISSA.

Kun Huittisten Palojoen Nuorisoseura elok. 27 pnä vietti kesäjuhla-iltamaansa Puskalan suulissa, oli sen yhteydessä tavallista hurjempaa humua. Iltamaan oli kokoontunut tappelumiehiä, jotka jo ennestään olivat pahoissa väleissä ja täytyi muutamain jo kesken iltaman lähteä pakoon. Useammalla taholla paukkuivat pyssyt suulin ulkopuolella — päättyen lopuksi siihen, että tilallisenpoika Eino Vilkkinen eli Wahtera, Palojoelta, kaatui hengetönnä maahan pää kuulan lävistämänä. Murhatulla oli vielä hänkensä heitettyäänkin puukko kädessä.

Vainaja oli paikkakunnalla ja läheiseudulla tunnettu tappelupukari ja hurja huligaani, ollen jo pitemmän ajan ihmisten kauhuna. Iältään oli hän noin 19-vuotias.

Ampujaksi ilmoittautui poliisiviranomaisille Viron-retkellä ansioitunut suojeluskuntalanen, tilallisen poika Kalle Matintalo, Vampulesta Ja on todennäköistä, ettei hän tästä tule rangaistusta saamaan.

Ainoa, mitä porvarillisen nuorisoseuran johtohenkilöt tässä paheksuivat, oli se, että murha tapahtui juuri heidän iltamatilaisuutensa yhteydessä. Jotkut heistä sanoivatkin sueraan, että sen olisi pitänyt työväentalolla tapahtua. (Silloin kai olisi työväentalo voitu kokonaan sulkea.)

Whitin Apteekki

Meillä on saatavana kaikenlaisia lääkkeitä ja apteekkitarpeita

Lapamatolääke, joka varmasti tuottaa madon ulos jos sitä on. Hinta $1.25.

Anistippoja. Hinta 25c.
Ematippoja 25c.
Eetteritippoja 25c.
Hoffmanin troppia 25c.
Halvausvettä 25c.
Huisöljyä 25c.
Hammastippoja 25c.
Hammaskittiä 10c.
Hammaspulveria 25c.
Hajupihkaa 15c unssi
Indinlinjamenttia 25c.
Syhelmäsalvaa 25c.
Kamferttikuina 15c.
Kamferttiviinaa 25c.
Kamferttilinjamentita 25c.
Kamferttiöljyä
Kolmenlaisia tippoja 25c.
Luulinjamenttia 25c.
Mixture simplex 25c.
Nervin tippoja 25c.
Vatsatippoja 25c.

TILATKAA VAPAUS!

TAISIN VEISTÄJIÄ HALUTAAN

Tarvitsemme 75 taisin veistäjää ja joitain kuukausimiehiä. Maksut taisille 18 senttiä kappale. Hyvät mäntymetsät. Dollari päivän ruoka Pätsärikämppiä myös saatavana hyvillä paikoin jokien ja järvien reunoilla. Hyvät maksut. Paikka sijaitsee saa C. P. R. varrella, Missanabie pysäkiltä neljä mailia länteen käsin rautatietä, siitä neljä mailia pohjoispuolelle metsään.

KOKKO & KORPELA,
Missanabie C. P. R. Mile 64, Ont.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinnan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin oyat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Hyvä peura-koira (houndi). Kysykää osotteella

T. Koivula
Stobie Mine, Ont.

HALUTAAN

80 suomalaista paperipuita katkasemaan $5., 8 jalan k. Hyvä metsä. Ruoka ja asunto $1.00 päivältä.

A. E. WOODS,
Employment Office,
Elm St. Sudbury.

Konttorityttö halutaan

Vapauden liikkeeseen halutaan nainen. Lähettäkää hakemuksenne todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ensi tilassa. Hakemuksenne yhteydessä mainitkaa mihin työväenjärjestöön kuulutte. Valinta tehdään heti kun sopivia hakijoita ilmaantuu. Lähettäkää hakemuksenne osotteella:

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

Musiikkivälineitä

Meiltä saa kaikenlaisia suomalaisia ym. gramofoonilevyjä, pianoja, phonografeja sekä muita soittovälineitä.

Expertti pianon virittäjä sekä korjaaja.

Postitilauksia voi lähettää suomenkielellä.

ROUSSEAU & VAILLANCOURT
— BROS. —
Music Store,
77 E. Elm. Sudbury, Ont.
Lähellä postikonttoria.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järjes
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne
INTERNATIONAL GROCERY STORESSA
Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan a
le kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin Li
lähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmällise
Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!
INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur, O

SUOMALAINEN RUOKATAVARA-KAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten muka
Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY

513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, On

CHAS F. ROFFEY
KELLOSEPPÄ ja JUVELIKAUPPIAS
(Entinen Roffey Bros.)

On muutettu 102 Durham St., entiseen pelastusarmeijan talo
Myy kelloja, dimantteja, kihla- ja vihki-sormuksia.
Kaikki ensiluokkaista tavaraa. — Hinnat kohtuulliset.
Tuokaa kellonne meille korjattavaksi.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus ur kanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, e teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme amm timiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään kauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hien plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen ke rissa, Sudburyssa.

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
158 Larch St. Sudbury, Ont.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

New American Cafe
American Hotel Block, Durham st
Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila
Hyvä palvelus. — 90 istuinta.
Meillä on parasta kahvia.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Metsämiehet!

Tarvitsemme miehiä katkasemaan 4 jalan paperipuita, maksu $2.-40 koorti kuorimattomista ja $5.00 kuorituista. Paikka on 4:jä mailia itään Fauquier asemalta, eli 46 mailia länteen Cochranista. — Kysykää Mr. Branderia.

Hawk Lake Lumber Co.
— Ltd. —
Monteith Ont.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave, kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Beach 5918.

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE
Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä, Vanhoja korjataan huolellisesti.
J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont

D. S. HUMPHRE & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimia, tysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötar
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

Plummausta
Lämmityslaitteit
Sähkötyötä
Tinausta
Polkupyöriä ja osia myydään
PERCY MORRIS
Phone 265 Sudbury,

Henki- tapaturma- tulipalovakuutuks
ottaa vastaan Sudburyssa ja päristöllä yhdelle Canadan mimmista vakuutusyhtiöistä, tual Life and Insurance C
K. G. ASIALA
Sudbury, Ont

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppa
Phone 259 34 Lorne St
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan n toajoa. — Huonekalu vara huone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

NEW BAKING C
Timmins, Ont.
valmistaa korppu kuivaa leipää y. leipurin alalle kuul via tuotteita.
Tilauksia lähetetään myös ulos. Palvelus täsmällinen ja pea.
New Baking Co.
Box 866 Timmins, O

Mulligan & Mulliga
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury,